

bb.30. / belflöldi ... folyt./ra

- 26. vendégjárás vas megyében
 - 27. komárom megyei nemzetiségi napok megnyitója tarjában
 - 28. elhunyt reise mann jános
 - 29. lassu felmelegedés várható
 - 30. hirjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerkesztette: fehér péter

/mti/

17.30/ra

-16-

60.008/X

M.T.I. Szerkesztési a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő

bb 1. megjelent a fáklya legujabb száma

i gy/fe um pr la

1976. május 3.

május 1-ét köszönti a „béke a szivekben„ című cikk a szovjet-magyar baráti társaság képes folyóiratának legujabb számában. a dolgozók nemzetközi szolidaritásának idejünnepét a szovjet emberek nem sokkal a közelmúltban tartott xxv. pártkongresszus után köszöntik; pjotr pimenov, a szakszervezetek központi tanácsának titkára az ünnep előtt a fáklya munkatársának adott interjút a szovjet szakszervezetek külkapcsolatairól.

a szovjetunió hagyományosan a budapesti nemzetközi vásároknak legnagyobb külföldi kiállítója. a lap hasábjain „tavaszi bnv 76„ címmel összeállítás olvasható az idejünnepi tavaszi bnv szovjet kiállítási részlegéről. az ősi novgorodot az orosz városok „apjának„ szokták nevezni. hogyan dolgoznak a város jelenlegi gazdái, a városi tanács tagjai? - erről szól a várostanyák című írás.

a közelmúltban a szovjetunióban járt szücs istvánné, az mszmp kb tagja, a magyar uttorok szövetségének főtítkára. a delegáció vezetője interjút adott a szovjet ifjuság neveléséről, a komszomol és az uttoroszervezet legfontosabb feladatairól, a gyakorlati munkáról szerzett tapasztalatairól.

/folyt.köv./

- 1 -

Am

bb 1. /megjelent ...folyt./um

kapu a tengerre címmel színes képriport szól a rigai tengeri kikötő életéről, munkájáról, az ott élő dolgozókról.

az érdeklődők a népszerű folyóirat legújabb számából hasznos ismereteket szerezhetnek a vizisport örömeiről./mti/

-. -

bb 2. külföldi vendéggjátékra utazik a huszonötödik színház

i nm/tr um pr la

1976. május 3.

két jelentős nemzetközi fellepés előtt áll a huszonötödik színház. május 12-től 19-ig olaszországban vendégeskednek, majd júliusban lengyelországba utaznak. a lombardiai tartományi kulturális bizottság meghívására az 1976. évi színházi találkozó keretében négy alkalommal mutatják be az olasz közönségnek hernádi-jancsó „vörös zsoltár”, című darabját. két előadást tartanak milánóban a salone pier lombardo színháztermében, majd bresciában és lodiban szerepelnek. a nemzetközi színházi találkozón a magyar művészek mellett csehszlovák, holland, angol, columbiai, francia társulatok is izelítőt adnak tudásukból. a tervek szerint a huszonötödik színház május 19-én érkezik vissza budapestre.

ugyancsak ott lesznek a huszonötödik színház társulatának tagjai azon a nemzetközi színházi találkozón is, amelynek júliusban varsó ad otthont. ezen olyan világhírű csoportok és együttesek játszanak, mint a moszkvai satirikus színház, a new york-i la mamma társulat és a nálunk is jól ismert francia együttes, amelyet r. planchon vezet. a szovjet színészek majakovszkij „poloska”, című komédiáját adják elő, az nszk-beli társulat a stuart mária című drámát, a franciák pedig moliére tartuffe-jét. ugyancsak varsóban szerepel ebből az alkalomból egy stockholmi és egy bukaresti színház is. a magyar művészek július 15. és 21. között, kinntartózkodásuk során a varsói kis színházban háromszor játsszák gyurkó kőmives kelemenné című drámáját, s ugyancsak ezzel a produkcióval látogatnak el július 19-én gdanskba is./mti/

-. -

- 2 -

h'

?? 3. eredményes kísérletek készthelyen a növények széndioxidos tápanyag-utánpótlására

vd/um fm cz

1976. május 3.

készthelyen, az agrártudományi egyetem kertészeti tanszékén évek óta sikeres kísérleteket végeznek a növények lombon keresztüli tápanyagellátására. kísérleteiknél a hazai harmadosztályú széndioxidot használták fel a karalábé és saláta táplálására.

a gázt csövön juttatták a termesztő berendezésbe, amelyet a növény - mint szénforrást - felhasznált szerkezetének felépítésében. a széndioxidot a kísérletek során a napfénynek megfelelő 1-3-6-szoros mennyiségben adagolták. a többször megismélt kísérletek tanúsága szerint a karalábé nem hasznosította megfelelően a széndioxidot. a saláta viszont sokkal gyorsabban fejlődött, nagyobbra nőtt és hamarabb beérett, mint a kontrollpéldányok. a kutatók véleménye szerint a széndioxid hatása a salátára azonos az öntözéssel és a pótfény adagolásával.

a kedvező készthelyi tapasztalatokat a nagyüzemi saláta-termesztésben már alkalmazzák.

a készthelyi egyetem kutatói tovább folytatják kísérleteiket: az idén fólia alatti termesztő berendezésben vizsgálják a széndioxid hatását a növényekre. /mti/

-. -

bb 4. május végén gépkocsi nyereménybetétkönyv sorsolás

i kf/s um ie cz

1976. május 3.

az országos takarékpénztár május 26-án és 27-én, az otp münnich ferenc utcai központjában rendezi a gépkocsi nyereménybetétkönyvek idei második, sorrendben 60. sorsolását. a kétnapos húzáson mintegy 740 nyereményautó talál gazdára. /mti/

-. -

- 3 -

h'

bb 5. áruházi tolvaj - kétévi szabadságvesztés

i bc/tr um pr la

1976. május 3.

bár hétszer megbüntették, mégsem javult meg, s újabb bűncselekményt követett el somi géza 42 éves budapesti lakos. a rákóczi uton levő egyik áruház gyermekruha osztályán a fogasról leakasztott egy tájfun kabátot, majd a kabátja alá rejtve fizetés nélkül akarta elhagyni az épületet. a rendész a bejáratnál távozását megakadályozta, majd felszólítására somi az irodába ment, ahol az ellopott kabátot visszavették.

a központi kerületi bíróság somi gézát - a többi között figyelembe véve többszörösen büntetett előéletét - kétévi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-.-

bb 6. sertéstelepek tolvajait ítélte el a székesfehérvári megyei bíróság

vid/um kz cz

1976. május 3.

rabi jános 35 éves és hegyi tibor 38 éves dunaujvárosi lakosok perében hozott ítéletet a székesfehérvári megyei bíróság. a vádlottak, mint a büntető eljárás során fény derült rá, rabi jános személygépkocsijával a közeli gazdaságok sertéstelepeit „látogatták”, éjszakánként. a nem megfelelően őrzött telepeket rendszeresen megdézsmálták, s ezzel több mint 60 ezer forint kárt okoztak a gazdaságoknak.

a székesfehérvári megyei bíróság rabi jánost 3 év és 8 hónapi szabadságvesztésre, valamint 10 ezer forint vagyon elkobására ítélte, hegyi tibort pedig 2 év és 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte. mindkettőjüket hosszabb időre eltiltották a közügyek gyakorlásától. az ítélet jogerős. /mti/

-.-

- 4 -

Am

m

bb 7. többet repül - kevesebbet fizet - a növényvédelmi repülőgépek csúc szezonja

i jf/tr um ie cz

1976. május 3.

megkezdődött a mém repülőgépes növényvédelmi szolgálatának csúc szezonja. az ország különböző vidékein lévő repülőterekről, ideiglenes támaszpontokról kora reggeltől késő délutánig startolnak a gépek. április végéig a tavalyinál 10 százalékkal nagyobb területet, összesen 700 ezer hektárt láttak el vegyszeres kezeléssel. a munka 40 százalékát a gyomirtás tette ki, nagyobbik részét a műtrágyázás adta. a gépeket különösen áprilisban használták ki jól, januárban és februárban ugyanis nem kedvezett az idő és márciusban is csak két hét volt a repülés szempontjából megfelelő.

a növényvédelmi géppark idén növekedett. különösen azt értékelik nagyra a szolgálat megrendelői, a mezőgazdasági nagyüzemek, hogy 20 helyett idén már 28 helikopter áll rendelkezésükre. ezeket a gépeket a hegyvidéken, a „földi gépekkel” nehezen megközelíthető és alig művelhető szőlősökben használják ki-tünő eredménnyel. 1975-ben éppen ezekből a gépekből volt hiány - a bortermelő gazdaságok igényét nem is tudták kielégíteni - idén a termelők lényeges javulásra számíthatnak, miután a helikopterekkel védett területet 40 százalékkal bővül.

a repülőgépek és a helikopterek alkalmazásának szerződéses feltételei nem változtak. a legelterjedtebb forma továbbra is a bérbevetelnek az a módja, amikor egy-egy üzem huzamosabb ideig veszi igénybe egy-egy egység szolgálatát. tarifakedvezményben részesülnek viszont azok a gazdaságok, amelyek a szerződésben meghatározottnál több üzemórán használják a gépeket, tehát többet repülnek, mint amennyit előirányoztak. a tarifakedvezményrel a gépek jobb kihasználását ösztönzi a szolgálat./mti/

-.-

bb 8. a tenyészállatok behozatala

t jf/zsu um ie cz

1976. május 3.

a magyar közlöny 34. számában megjelent a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és a külkereskedelmi miniszter együttes rendelete a tenyészállatok behozatalához és kiviteléhez szükséges miniszteri hozzájárulásról.

/folyt.köv./

7.35/um

Tb 9/5

- 5 -

bb 8. /a tenyészállatok ...folyt./um

a rendelet a korábbi években az állattenyésztés fellendítésére, a hus-, illetve a tejtermelés növelésére hozott felsőszintű határozatok végrehajtásával kapcsolatban intézkedik a tenyésztői munka segítésére külföldről behozott tenyészanyag-ról, valamint az export tenyészállatokról. már az elmúlt években rendszeresen érkeztek nagyobb tenyészállat szállítmányok külföldről, igen gyakran a tengeren túlról, volt olyan év, amikor 8 ezer szarvasmarha tenyészűsző érkezett. a iv. ötéves terv időszakában évente átlagosan 5-6 ezer tenyészmarhát hoztak be, ami jelentőségében minden korábbi importot felülmúlt. ezeket is főleg a hazánkban honos magyar-tarka állomány frissítésére rendelték meg, csaknem minden esetben svájc-ból, mert az ottani, hasonló jellegű hegyi-tarka fajta jól segítette a magyarországi állomány javítását. viszont újabban eltérő jellegű, más környezeti és részben éghajlati adottságokhoz szokott fajtákat importálnak, és emiatt, bár korábban is szükség volt behozatali engedélyezésre, most lényegében megszigorították az import feltételeit. tették ezt azért, hogy a drága állatok valóban csak olyan üzemekbe kerüljenek, ahol felkészültek fogadásukra, ahol adott a megfelelő tartási-takarmányozási környezet és jól képzett szakemberek gondoskodnak meghonosításukról. így van ez nemcsak a szarvasmarha, hanem egyéb állatfajok esetében is, ezekre szintén vonatkozik a rendelkezés, amely egyúttal a kiviteli engedélyek jóváhagyását is miniszteri hozzájáruláshoz köti.

a rendelet szerint a mezőgazdasági üzem behozatali kérelmét szakemberek vizsgálják felül, mégpedig a helyszínen, az üzem állattenyésztési telepén, és ha a vizsgálat szerint az adottságok nem megfelelők, a kérelmet elutasítják. a kérelemről végső soron a mezőgazdasági és élelmezésügyi, valamint a külkereskedelmi miniszter dönt az országos állattenyésztési felügyelőség által előterjesztett előkészítés nyomán. /mti/

-. -

bb 9. csökkent munkaképességű dolgozók rehabilitációja nyiregyházán

vid/um fm cz

1976. május 3.

a nyiregyházi városi tanács és a város üzemei között évek óta kialakult jó kapcsolat és szoros együttműködés eredményeként nyiregyházán mind teljesebbé válik a csökkent munkaképességű dolgozók rehabilitációja. a korábban meglévőknön kívül az elmúlt években közös erőforrásból többszáz munkahelyet alakítottak ki csökkent munkaképességű dolgozók számára.

/folyt.köv./

- 6 -

7.40/um

bb 9. /csökkent munkaképességű ...folyt./um

a nyírségi nyomdánál, a vasszerkezeti és gépipari vállalatnál, a szabolcs cipőgyárban és a háziipari szövetkezetben például együttesen 370 ilyen munkahelyet létesítettek. a város gazdálkodó szerveinél ma már 1200 csökkent munkaképességű részére fenntartott munkahelyet tartanak nyilván, tiz százalékkal többet, mint amennyire jelentkező van. a vállalatok vezetői - az üzemi rehabilitációs bizottságok közreműködésével - ma már megfelelően foglalkoznak dolgozók rehabilitálásával. a bizottság javaslatára az 5. számú volán vállalatnál 81 dolgozó gondját oldották meg. általános jelenség, hogy még a fizetésük sem csökken a más munkakörbe áthelyezett dolgozóknak, mert teljes értékű munkát végeznek.

/mti/

-. -

bb 10. mártia ferenc beszéde

t ró bh pr

1976. május 3.

rendelkezésre bocsátjuk mártia ferencnek, az akadémia főtitkárának a magyar tudományos akadémia közgyűlésén hétfőn elhangzó expozéját. a beszéd e m b a r g ó s ! csak jelzésre használható fel!

x x x

- tudománypolitikai elveink egyik legfontosabb kérdése a tudomány szocialista társadalmunkban betöltött szerepének helyes értelmezése és az irányítás erre épülő gyakorlata - mondotta a főtitkár, majd rámutatott: tudománypolitikai irányelvek és a kongresszusi határozatok elvi állásfoglalása egyértelmű: a tudomány, a tudományos kutatómunka mind mélyrehatóbban megismerve és feltárva a természet és társadalom mozgástörvényeit - szolgálja a munkásosztály, a dolgozó nép igényeit, a szocialista építés szükségleteit, a tudományok belső fejlődéséből fakadó feladatok megoldásával távlati célokra irányítja figyelmünket,.

/folyt.köv./

7.45/um

- 7 -

bb 10. /márta ferenc ...1.folyt./bh

- ezekkel az elvekkel mindenki egyetért, de megoszlanak a vélemények atekintetben, hogy ez miként történjék. az egyik nézet szerint döntő mértékben csak azoknak a kutatásoknak van létjogosultságuk, amelyek kézzel fogható gazdasági eredményekhez vezetnek. a másik nézet szerint azokat a kutatásokat kell előnyben részesíteni, amelyek a természeti és társadalmi jelenségek alapvető törvényszerűségeit vizsgálják. nyilvánvaló, - füzte hozzá - hogy bármelyik szemlélet kizárólagos érvényesítése végzetes következményekkel járna.

- az utóbbi évtizedek tapasztalatai arról győzték meg bennünket, hogy konkrét célkitűzések érdekében folytatott kutatások éppugy vezettek alapvetően új ismeretekhez, mint az un. alapkutatások, mérsélt a nagy volumenű programok - mint pl. az űrepülés - a kutatások melléktermékeként sok olyan eredményhez jutottak a tudományt, amelyek a gyakorlatban jelentősen hasznosíthatók. így valósul meg a tudományos kutatás és a társadalmi termelés egymást kölcsönösen befolyásoló kapcsolata: a gyakorlat inspirálólólag hat a tudomány fejlődésére és ugyanakkor a tudomány közvetlenül is hatást gyakorol a termelésre.

- a kutatásokhoz - napjainkban - a felkészültség mellett műszerekre és több ember együttes munkájára van szükség. a szellemi és anyagi erőket egy meghatározott célra kell koncentrálni. ezért - a világon mindenütt - az extenzív fejlesztés helyébe az intenzív fejlesztésre való törekvés lépett. ezen az uton kell biztosítani a társadalom igényeit közvetlenül szolgáló és a hosszabb távú, megalapozó kutatások összhangját - mondotta. a kutatási feladatok prioritására van szükség, s ez az irányítási tevékenységre hárul. az akadémiai kutatóhelyeken is helyesnek bizonyult annak szorgalmazása, hogy kapacitásuk nagyobb részét fordítsák a kiemelt kutatásokra. a társadalomtudományok területén nehezebben mutatható ki a kutatások közvetlen haszna, de eredményeik a legmagasabszintű döntések előkészítésében hasznosíthatók.

- a konkrét célokra irányuló kutatásokat ösztönzi a szerződéses rendszer, de ez azzal a veszéllyel jár, hogy a kutatások bizonyos mértékig kényszerpályára kerülnek, amely gátolja a koncentrációt. éppen ezért - mondotta - felmerül a kérdés: indokolt-e kutatóintézetekben foglalkozni olyan kutatásokkal, amelyek egyetemi tanszékeken is megoldhatók lennének. természetesen - füzte hozzá - kutatóintézetekben kell végezni azt a munkát, amelyhez több ember együttes és összehangolt tevékenysége szükséges.

/folyt.ököv./

- 8 -

7.50/um

10 225

bb 10. /márty ferenc...2.folyt./bh

- a tudomány műhelyeinek jellegét ecsetelve nagy hangsúllyal szólt arról, hogy a kutatóintézet nem egyszerűen munkahelyet jelent. az intézetben együtt dolgozó kutatóknak nem az egyének csoportját, hanem valami más, magasabb kategóriát kell képezniök. mai értelemben a jó kutatóintézet olyan tudományos műhely, amelyben kiemelkedő kvalitásokkal rendelkező tudósok irányításával, minőségileg magasabb szinten működő alkotói kollektívák többszörösére emelhetik az egyénileg külön-külön végzett munka eredményességét.

- a kutatási szabadság kérdéskörét elemezve egyebek között kiemelte:

- a kutatási szabadságot nem veszélyezteti az irányításban érvényesülő preferenciák alkalmazása, legfeljebb akkor, ha a kutatási szabadságot úgy értelmezzük, hogy mindenki azzal a témával foglalkozik, amelyet ő a legérdekesebbnek tart. ez azonban helytelen szemlélet - mondotta, s idézte a pártunk központi bizottsága által a xi. kongresszus elé terjesztett beszámolóban világosan rögzített álláspontot: „ a párt szilárdan vallja: a tudományos kutatás szabadságának elvét és a jövőben is arra törekszik, hogy azt a maga eszközeivel érvényesítse. a tudomány művelőitől viszont azt kívánja, hogy ésszerűen használják fel a rendelkezésre álló erőket és eszközöket, vegyék figyelembe a szocialista építés tényleges szükségleteit, „.

az akadémia főtitkára kitért a nemzetközi kapcsolatok fontosságára, s ezzel kapcsolatban aláhuzta néhány tennivaló szükségességét.

- a nemzetközi munkamegosztás lehetőségeinek nagyobb mértékű igénybevétele is alapvető érdekünk. a szocialista országok akadémiaival az v. ötéves terv időszakára kötött tudományos együttműködési tervekben törekedtünk a közös témák számának további emelésére. a külföldi kiküldetéseknel fokozottabban kell érvényesíteni a kutatások rangsorolását és kerülni az egyéni elképzeléseket. az intenzív fejlesztés fontos eleme a szellemi kapacitás munkafeltételeinek javítása, ezek között a technikai felszerelés fokozása. a műszerbeszerzésnél jobban érvényesítendő azoknak a feladatokhoz történő alkalmazása, a felhasználásnál pedig a jobb kihasználás. az intenzív fejlesztésre való törekvés a kutatóállományra is vonatkozik. nevezetesen a magasabb határfokkal dolgozó részesítendő előnyben. a támogatásnál is azt az elvet kell érvényesíteni, hogy a rendelkezésre álló anyagi eszközök oda jussanak, ahol a korábbi munka eredményei nagyobb reményekre jogosítanak. az eredményességet pedig jó szervezéssel kell elősegíteni. márta ferenc megjelölte a legközelebbi időszak teendőit, vázolta azt az utat, amelyen haladva tovább javíthatók a tudomány eredményei. szavait így lehetne összegezni

/folyt.köv./
7.55/ra

-9-

10 225

bb.10. / mártý ferenc 3.folyt./bh

az elkövetkező hónapok legfontosabb feladatának a közép-távu kutatóhelyi beszámolók és tervek elbírálásával kapcsolatban megkezdett munkánk befejezését tekintem. ezek alapján mondhatunk felelősen véleményt kutatóhálózatunk munkájáról, a minősítés során felhasználva a testületi szervektől, a koordináló tanácsoktól és a szakértőktől kapott véleményeket. a kutatóhelyek munkájának mérlegelésével kapcsolatban értékelhetjük saját irányító munkákat is. a jövőben jobban kell kerülnünk a papirmunkát. tapasztalataink szerint a testületekkel való kapcsolatban is vannak kiküszöbölhető áttételek. az akadémia elnökével közös kölcsönös igyekezetünk ellenére sem mondható még optimálisnak a testületek és a szakigazgatás együttműködése.

reméljük, hogy a tudománypolitikai irányelvek végrehajtásának helyzetét áttekintő pártvizsgálat segíteni fogja az említett kérdéseknek rendezését és ez egyúttal akadémiánk néhány belső gondjának megoldását is jelenti - mondotta befejezésül az akadémia főtitkára./mti/

..-

bb.11. erdey-gruz tiber beszéde

t/ró/pr/ra pr

1976. május 3.

rendelkezésre bocsátjuk erdey-gruz tibernak, az akadémia közgyűlésén hétfőn elhangzó elnöki megnyitóján. a beszéd

e m b a r g ó s,
csak jelzésre használható fel!

erdey-gruz tiber, az akadémia elnöke előadásának bevezetőjében a haladó tudomány szemszögéből tekintette át az elmúlt időszak történéseit.

az utóbbi 3 év, amelyről az akadémia vonatkozásában ideai közgyűlésünkön beszámolunk, hazai és világviszonylatban egyaránt emlékezetes volt. 1975-ben az mszmp xi.kongresszusa mélyenszántóan elemezte a társadalmi haladás érdekében országszerte folyó tevékenységet, és ennek alapján kidolgozta a következő évek politikájának fő vonásait, kitűzte tevékenységünk fő tendenciáit, amelyek érvényesítésével hatékonyan munkálkodhatunk a fejlett szocializmus továbbépítésén. a világpolitikában a helsinki magasszinten megvalósult nemzetközi konferencia a békét- és az enyhülést szolgálta. de alig csökkentek a világgazdaság nehézségei, a fejlett nyugati országokban folytatódott az infláció, drágultak a nyersanyagok. mindezek hatása nem állt meg országunk határainál.

/folyt.köv./

8.00/ra

-10-

bb.11. / erdey-gruz ... 1.folyt./ra

- a bővülő nemzetközi kapcsolatok - folytatta - hozzájárulnak látóköriünk szélesedéséhez, a világ- s benne hazánk - helyzetének megismeréséhez; termelésünk bővítéséhez és gazdaságosságának növeléséhez; haladó tendenciáinak felismeréséhez és támogatásához; előmozdítják tevékenységünket az adott körülmények között legkedvezőbb irányítását az emberek jobb és szebb életének érdekében. a gyorsan, néha meglepően változó világgazdasági, valamint politikai helyzet nemcsak nagy erőfeszítést és tekintélyes alkotóképességet, hanem rugalmasságot és mobilitást is igényel ahhoz, hogy töretlenül maradjanak társadalmi fejlődésünk fő vonalai.

- mindezek a sokirányú, szerteágazó és sokrétűen összeszövődő kölcsönhatások befolyásolták a múlt évben a hazai tudományos életet, s ennek részét ként az akadémiát is. rámutatott: ilyenféle, s számunkra nem mindig kedvező külső körülmények között kell a következő időszakban is tevékenykednünk. gazdaságpolitikánk fő irányait az idején induló 5. ötéves időszakra vonatkozó tervtörvény szabja meg. politikai, gazdasági és tudatos alakító tevékenységünkhöz értékes támogatást nyújt a szovjetunió kommunista pártjának világpolitikai jelentőségű 25. kongresszusa.

a tudomány társadalmat gazdagító szerepéről, tevékenységéről szólva aláhuzta:

- a fejlett szocialista társadalom építése általában is nagy igényeket támaszt a tudomány iránt. napjaink gyorsan változó külső körülményei még növelik az igényeket, és súlyosbítják a követelményeket, már csak azért is, mert a távlati célok mellett a ma aktuális feladatokat sem téveszthetjük szem elől. elkerülhetetlen néha olyan tevékenység is, amely nem nyilegyenesen irányul távlati céljainkba, hanem akut akadályok elhárítása miatt, átmeneti nehézségek megelőzése, ill.kiküszöbölése érdekében szükséges. arra azonban nagy gonddal kell ügyelnünk, hogy az emiatt elkerülhetetlen irányváltozások eredője, a hosszabb idők átlagában érvényesülő fő tendenciák, egyértelműen alapvető célunkra, az ember boldogulását leginkább szolgáló fejlett szocialista társadalomra irányuljon. ennek a fényében kell kialakítani és teljesíteni az akadémia hivatását is és megítélni tevékenységét.

/folyt.köv./

8.10/ra

- 11 -

e gondolat folytatásaként rámutatott:

társadalmunk elvárja, hogy az akadémia saját intézményeiben végzett kutatásokkal, valamint a tudományos kutatások országos irányításában és összehangolásában való részvételével segítse elő a természet és a társadalom mozgástörvényeinek a megismerését, továbbá ezek felhasználásával járuljon hozzá a szocializmus anyagi, valamint kulturális feltételeinek megvalósulásához, és ezzel az emberek életének jobbá és szebbé tételéhez.

és amikor akadémiairól beszélünk nemcsak mintegy 210 tagjára gondolunk, hanem arra a több ezer tudományos kutatóra is, akik a kutatóhelyek, valamint az osztályok és bizottságok tevékenységében részt vesznek.

az alapkutatások és az alkalmazott kutatások szerepét, kölcsönhatását kifejtve egyebek között hangsúlyozta:

a tudománypolitikát és a kutatást irányítóknak, közöttük az akadémia élén, hivatása elősegíteni a különböző típusú, ill. célú kutatások olyan fő irányainak és a ráfordítások olyan fő arányainak kialakítását, amelyek az adott időszakban nálunk viszonylag a legkedvezőbbek. ennek érdekében törekedni kell a lehetséges tevékenységek ésszerű sorrendjének megállapítására.

az akadémia elnöke méltatta a nemzetközi kapcsolatok jelentőségét. nyomatékosan felhívta a figyelmet arra, hogy a tudomány, ill. a kutatás terén is ápolni kell a nemzetközi kapcsolatokat, bővíteni a külföldi eredmények átvételét és továbbfejlesztését, valamint a kutatásban való aktív együttműködést. nemcsak az alapkutatásnak kell szervesen bekapcsolódnia a tudomány nemzetközi mozgásába - folytatva - hanem az alkalmazott és fejlesztési kutatásokban is gyümölcsözően kell hasznosítani a külföldi eredményeket. egyben azonban gondolni kell a hazai eredmények külföldi értékesítésére is. minden konkrét esetben körültekintően kell megvizsgálni, hogy mit, milyen mértékben érdemes itthon kutatni, és milyen vívmányokat érdekes szabadalmak, licenciák, illetve gyártási fogások alakjában külföldről megvásárolni. a hazai feladatok kitűzése legyen összhangban az ország reálisan megítélt igényeivel és lehetőségeivel. tudománypolitikánkkal összhangban van az az intenció, hogy társadalmunk fejlődésének előmozdítása érdekében az eddiginél hatékonyabban használjuk fel a kgst országok eredményeit. nagyobb arányban szerezzünk be külföldi licenciákat, elsősorban korszerű technológiákra vonatkozóan és ne pazaroljuk a hazai alkotó kapacitást olyanra, amit másutt már kidolgoztak. hozzáfűzte,

hogy a külföldi eredmények átvétele azonban még az adott területen sem teszi nélkülözhetővé a kutatást. pusztán külföldi eredmények révén nem lehet ugyanis a termelés valódi élvonalába jutni, és még kevésbé ott maradni.

/folyt.köv./
8.15/ra

Tólos

mindezek figyelembe vételével világosan kell látnunk - mutatott rá - hogy mennyire nélkülözhetetlenek a koordináltan célra irányított társadalomtudományi, természettudományi és műszaki kutatások. csak ezek együttműködésével lehet a hazai termelés szervezettségét, műszaki színvonalát, termelékenységét, ill. népgazdaságunk hatékonyságát úgy növelni, ahogy ezt társadalmunk elvárja. a kutatók felelősségét növeli az is, hogy a népgazdaság jelenlegi helyzetében a teljesítmény, ill. hasznosság növelésével egyidejűen takarékosan kell felhasználni a munkaerőt és a munkaeszközöket, a felszerelést és a pénzt.

- az akadémia történelmének idén kezdődő negyedik félévszázadában tovább növekszik felelőssége a hazai tudományos élet gondozásában, a kutatások irányításában és szervezésében, a tudomány fejlődésének előmozdításában és hasznosításában, az előre mutató új gondolatok felkarolásában, az elavuló mozzanatok háttérbe szorításában, a kutatási tervek kidolgozásában, valamint tudományágazati helyzetelemzések és fejlődési prognózisok kimunkálásában, továbbá sok egyebben. a fejlett szocialista társadalom építése, ezzel összefüggésben az életkörülmények további javítására irányuló igények növekedése és bonyolultabbá válása, a tudományos-technikai forradalom hazai előrehaladása indokolja, hogy növelje az akadémia közreműködését az egészséges közéleti szellem erősítésében. az újabb kutatások eredményeire is támaszkodva járuljon hozzá a tudományos világnézet szaktudományok általi alátámasztásához és a valósággal mind jobban összhangban lévő gondolkodásmód érvényesüléséhez. továbbra is vegyen részt az akadémia a szocialista műveltségi koncepció kialakításában, valamint a közoktatás távlati fejlesztésének előkészítésében. hallassa szavát a népgazdaság nagyobb jelentőségű kérdéseiben, erősítse tevékenységét a kutatómunka hatékonyságának növelésében, alkotóképes tudományos utánpótlás nevelésében, a rendelkezésre álló erőforrások optimális elosztásának és kiaknázásának kidolgozásában. reálisan kell gondoskodni arról is, hogy elég erő összpontosuljon a közeljövő előreláthatóan legfontosabb feladataira, de elég erő jusson széles körökben folyó olyan kutatásokra, amelyek nélkülözhetetlenek a távlabbi jövő megalapozásához, valamint a hazai kultúra szakadatlannal növeléséhez, szélesítéséhez és mélyítéséhez. mindebben és számos ezzel összefüggő közérdekű tevékenységben mondotta erdey-gruz tiber egyaránt részt kell venniük az akadémia kutatóintézményeinek és tudományos testületeinek.

/folyt.köv./ **T** figyelemmel kísérésében, az eredmények értékelésében és
8.20/ra

Tólos

bb.11. / erdey-gruz 4.folyt./ra

- az akadémiai tisztségviselők már két hároméves periódusban igyekeztek a párt 1969-ben kidolgozott tudománypolitikai irányelvei szellemében tevékenykedni. az akadémia vonatkozásában is időszerű ezért annak a vizsgálata, hogy mennyiben érvényesültek ezek az irányelvek, és mik tudományos életünkben a legfontosabb teendők a fejlett szocialista társadalom további építése érdekében. e vizsgálat - a párt xi. kongresszusa határozatának megfelelően - a kutatók és más szakemberek széles körének bevonásával megindult, és előreláthatóan a jövő év közepén fejeződik be - mondotta befejezésül./mti/

--

bb 12. főnyeremények

zsu um cz

1976. május 3.

hétfőn a 14. heti szelvények között megtartott tárgynyereménysorsoláson, amelyen 1200 nyereményt sorsoltak ki, a három főnyereményt, 1-1 zsiguli személygépkocsit a 63 421 314 -es , a 63 054 652-es és a 3 005 917-es szelvényekkel nyerték.

a közölt adatok tájékoztató jellegűek, esetleges számhibákért nem vállalunk felelősséget /mti/

--

b.13. szekér gyula hivatalos látogatása amerikában

zsu ra cz

1976. május 3.

dr.szekér gyula, a kormány elnökhelyettese elliot richardson kereskedelmi miniszter meghívására hivatalos látogatásra az egyesült államokba utazott, azt követően a kanadai kormány meghívására hivatalos látogatásra kanadába utazik. washingtonban richardson kereskedelmi miniszterrel és az amerikai kormány más tagjaival, ottawában donald jamieson ipari- és kereskedelmi miniszterrel és a kanadai kormány más tagjaival folytat megbeszélést a magyar-amerikai, illetve a magyar-kanadai kapcsolatokról, a gazdasági együttműködés fejlesztésének lehetőségeiről. kíséretében utazik nagy jános, külügyminiszterhelyettes is.
/folyt.köv./

10.10/ra

10 11 35

-14-

bb.13 / szekér gyula ... folyt./ra

dr.szekér gyula bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent nemeslaki tivadar miniszter, és marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár. ott volt william t.delworth kanada budapesti nagykövete, és robert c.mudd az egyesült államok budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.
/mti/

✓ kohó- és gépipari

-.

bb . 14. megkezdődött a magyar tudományos akadémia tagválasztó és tisztújító közgyűlése - lázár györgy felszólalása

t ró/tm um cz

1976. május 3.

hétfőn a magyar tudományos akadémia dísztermében megkezdődött az akadémia tagválasztó és tisztújító közgyűlése. a sorrendben 136. évi közgyűlés ünnepélyes megnyitását részt vett és az elnökségben foglalt helyet lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, a kormány elnökhelyettese, a tudománypolitikai bizottság elnöke és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, erdey-gruz tibor az akadémia elnöke, mártia ferenc, az akadémia főtitkára, bogárnár géza, szabó imre, és szentágothai jános az akadémia alelnökei, köpeczi béla és láng istván főtitkárhelyettesek. részt vett az ülésen a központi bizottság és a kormány több tagja, az országos főhatóságok számos vezetője. az akadémia tagjain kívül jelentős számban vettek részt a közgyűlésen a hazai tudományos élet ismert személyiségei, az akadémiai kutató intézetek vezetői, a szellemi műhelyek munkásai, egyetemi tanárok, kutatók.

a közgyűlést erdey-gruz tibor nyitotta meg. köszöntötte a vendégeket, majd megnyitó előadásában áttekintést adott a legutóbbi három év alatt végzett tevékenységről.

/erdey-gruz tibor beszédét mai bb 11. sz. kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk !/

ezután mártia ferenc ismertette főtitkári beszámolóját.

/mártia ferenc beszédét mai bb 10. sz. kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk !/

ezután lázár györgy üdvözölte a közgyűlést.
/folyt.köv./

10.35/um

10 11 35

- 15 -

bb15. rendőrségi hírek

tm/pg -cz

1976. május 3.

áporka határában burger józsef 21 éves gépkocsivezető budapesti lakos személygépkocsival szabálytalan előzés közben összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő honvédségi autóbusszal. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és utasa, kiss andrás 23 éves gépkocsi vezető, budapesti lakos a helyszínen meghalt. a másik utas, gödény erika 16 éves tanuló budapesti lakos életveszélyes sérülést szenvedett. az autóbusz utasai közül hatan súlyosan, 12-en könnyebben megsérültek. a sérültek közül négy személyt a helyszínen elsősegélyben részesítettek, a többieket kórházba szállították.

mórahalmi belterületén hódi rovó mihály 28 éves tsz-tag, mórahalmi lakos figyelmetlenül vezette a vontatót, amelylyel elütötte császár józsef 28 éves tsz-tag mórahalmi lakos kerékpárost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vontató vezetője ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

tatabánya belterületén az 1.számú főúton bruno hegyi 34 éves olasz állampolgár orvos személygépkocsijával elütötte izsányi zoltán 18 éves és lőrincz magdolna 16 éves tanuló tatabányai lakos gyalogosokat. a baleset következtében izsányi zoltán olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. lőrincz magdolna életveszélyes sérülést szenvedett. a személygépkocsi egy utasa könnyebben sérült meg. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

nagykanizsa belterületén a dél-zalai áruház előtti buszmegállóban a buszról az utasok közül utólsónak szállt le rostás jános 64 éves nyugdíjas, nagykanizsai lakos és a gyalogjáróról a már kiinduló busz kerekei alá esett. olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

-.-

bb16. ipari üzem avattak somogyfajszon

vid/kz/pg -cz

1976. május 3.

hétfőn felavatták somogyfajszon a rákospalotai bőr- és műanyagfeldogozó marcali gyárának új telepét. egy használaton kívül helyezett iskolaépületet alakítottak át erre a célra.

/folyt. köv./
11.00/pg

-16-

10/11/40

bb16. / ipari üzemet....qfolyt/pg

a somogyi kis falu ipari üzeme mintegy 70 nőnek ad munkaalkalmat. bevásárló táskákat készítenek az idén több mint tíz millió forint értékben, s ezt csaknem egészében exportálják, a jövő évtől 15-16 millió forintra emelkedik a termelési érték. /mti/

-.-

bb 17. új rendelőintézet dunaujvárosban

vid/kz/pg -c

1976. május 3.

új orvosi rendelőintézet nyílt hétfőn dunaujváros castrum városrészében. a 14 millió forintos beruházással létrehozott intézetben gyermek és felnőtt körzeti rendelő fogászat és nőgyógyászati szakrendelő, továbbá terhes-tanácsadó működik. az épületben új gyógyszertár, valamint laboratórium is helyett kapott. az új dunaujvárosi rendelőintézet építését lakosság több mint 10 ezer óra társadalmi munkával segítette. /mti/

-.-

bb18. nemzetközi tanácskozás az élelmiszerek vizsgálatának szabványosításáról

k/kg/fe/sl/pg -cz

1976. május 3.

hétfőn megkezdődött a nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/ élelmiszer-mikrobiológiával, valamint a hus- és huskésztmények vizsgálati módszereinek szabványosításával foglalkozó albizottságának ülése a gellért szállóban. a négynapos tanácskozáson a résztvevők megvitatták az élelmiszerek minőségének vizsgálatához szükséges mintavételi módszerek egységesítési kérdéseit. jelenleg ugyanis a mintavétel előírásai országonként igen eltérőek. egységesítésükkel olcsóbbá és egyszerűbbé válhat az élelmiszerek minőségi vizsgálata. /mti/

-.-

-17-

11.05/pg

10/11/40

bb.19. kiosztották az arany gyűszűket - kiállítás a pályamunkák-ból

i/ol/zsu ra cz

1976. május 3.

az öltözködési iparágak több éves hagyományához hiven most is jóval a bnv előtt, de legutóbb a szaklap, az „ez a divat”, szerkesztősége és a magyar divat intézet hirdetett közös pályázatot a modelltervezők körében új, nagyipari sorozatban, hazai anyagból gyártható ruházati cikkek és lakástextiliák előállítására.

az „arany gyűszű”, pályázat díjkiosztó ünnepségét hétfőn rendezték meg a pályamunkákat felsorakoztató kiállítás színhelyén, a divatcsarnok Lotz termében. földi lászó könnyűipari államtitkár értékelte a pályázat eredményét, és adta át a díjakat.

a nagy érdeklődést kiváltó, három kategóriában meghirdetett pályázatra összesen 174 munkát, ezen belül 66 ruházati, 79 lábbeli és öltözködéskiegészítő, továbbá 29 lakástextil-modellt küldtek be. a jól hordható, esztétikus és a hazai ipar adottságait, lehetőségeit is tükröző zömében variálható több részes öltözék tervközül az első díjat: a magas összegű pénzjutalmat, és hozzá az arany gyűszűt, klasszikus kosztümjével vámos magda, a magyar divat intézet tervezője nyerte. a lábbelik kategóriájának első díjasa, bujiné, holup magda, az okisz labor tervezője, a lakástextiliák kategóriájában a legjobbnak járó díjat verebi sándorné, a lenfonó- és szövőipari vállalat tervezője nyerte, aki „házigyári konyha”, jeligével küldte be a neves szaktekintélyekből álló 21 tagú zsűri címére, függöny-, abrosz-, kötény-, törül-, szalvéta-, fogókesztyű- és tárolózsák modell-együttesét.

több sikeres tervezőt jutalmaztak különdíjjal, amelyet az ifjúsági divat bizottság, a belkereskedelmi minisztérium az ez a divat szerkesztősége és a lapkiadó vállalat, illetve a könnyűipari minisztérium ajánlott fel arra a célra, hogy így is ösztönözze az új, korszerű termékek előállítását, és egyúttal hozzájáruljon az iparban alkalmazott tervezők népszerűsítéséhez.

a közönség díját a kiállítás látogatóinak szavazatai alapján ítélik majd oda.

egyébként a díjkiosztó ünnepségen részt vettek a kgst országok központi divatlapjainak ez alkalomra meghívott főszerkesztői is./mti/

11.05/ra

-.-

-18-

bb.20. szigetközi zöldpaprika

vid/kz ra cz

1976. május 3.

megkezdték a paprika szedését a darnózseli termelőszövetkezet lipóti kertészetében. a termálvizzel fűtött üveg- és fóliasátrokban 6000 négyzetméteren termesztik e keresett primőrt s már most hetente 10 ezret szállítanak a kereskedelemnek a csipős és a fehér töltenivaló fajtából. két hét múlva már tömegesen szedik a paprikát. attól kezdve hetente 25-30 ezret értékesítenek./mti/

-.-

bb 21. baranya legszebb kempingje a mecsekben

vid/um kz cz

1976. május 3.

a mecsek egyik vadregényes völgyében, sikondafürdőn, hétfőn nyitotta meg kapuit baranya legújabb és egyben legszebb kempingje. az idegenforgalmi hivatal és komló város tanácsa mintegy nyolcmillió forintos költséggel hozta létre a 36 ezer négyzetméter kiterjedésű táborhelyet. az első osztályu kempingben 300 személyes sátorozó és 16, egyenként három személyes, hideg-meleg vízzel ellátott faház várja a vendégeket. s ezek mellett természetesen mosdókat és zuhanyozókat, büfét, főzőhelyet, társalgót és parkolóhelyet is kialakítottak. felújították a közelben lévő hotel fenyeget. a szálló és a kemping azonos irányítás alá került, s így különböző szálláslehetőségek között válogathatnak a sikondai vendégek. ez a harmadik kempingje a baranya megyei idegenforgalmi hivatalnak s így most már együttesen csaknem ezer embert tud elhelyezni abaligetén, harkányban és sikondán./mti/

-.
- 19 -

12.10 um

101300

/bb 14./megkezdődött ...1.folyt./um

- a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a minisztertanács nevében tisztelettel köszöntöm a magyar tudományos akadémia tagválasztó és tisztújító közgyűlését. engedjék meg, hogy az üdvözlét szavait tolmácsolva felelősségteljes munkájukhoz mindannyiuknak sok sikert kívánjak - mondotta bevezetőben Lázár György, majd így folytatta:

- a tudományos akadémia közgyűlése fontos esemény, amelynek most külön jelentőséget ad az, hogy a tudományos élet területén is lezárult egy tervidőszak. értékelni kell eddigi munkánkat, és számvetést végezve meg kell határozni további teendőinket. a tudomány képviselői, a kormányzat között jó és gyümölcsöző a kapcsolat, és nem korlátozódik csupán az ünnepi alkalmakra. az együttműködés a hétköznapiakon, a munkában is rendszeres és kifejezi a politikának, a gyakorlatnak és a tudománynak azt az egymásra utaltságát, szövettségét, amely a szocialista társadalomban minden eddiginél kedvezőbb feltételeket teremt a tudomány fejlődésére, a haladás számára. a tudomány és politika jó együttműködésének immár hosszú ideje tartós - lényegében töretlen - fejlődése, és eredményeink a legszorosabb kapcsolatban vannak, összefüggnek pártunk csaknem két évtizede követett irányvonalával, azzal a politikával, amelynek következetes folytatását határozta el az mkszmp tavaly megtartott kongresszusa.

- eredményeink, további előrehaladásunk feltételei elválaszthatatlanok a nemzetközi élet kedvező alakulásától, a béke és a haladás, a szocializmus erőinek világméretű gyarapodásától. társadalomépítő munkánk, ezen belül a tudomány további fejlődése is csak a béke és az enyhülés légkörében maradhat töretlen. ezért a párt és a kormány a jövőben is mindent megtesz azért, hogy erőink és lehetőségeink arányában részt vállaljunk az enyhülésért, a békéért, a társadalmi haladásért, egy háborúk nélküli világért vívott nemzetközi küzdelemből.

az elmúlt időszak eredményeiről szólva hangsúlyozta:

- nyomatékosan alá kell húzni, hogy népgazdaságunk eredményeiben - elsősorban a termelékenység növekedésében - döntő szerepe volt a kutatás és fejlesztés mind szélesebb körben érvényre jutó hatásának, a műszaki színvonal emelésének. a tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés megnövekedett társadalmi, népgazdasági jelentőségének megfelelően nőttek az e célra fordított összegek. emelkedésük gyorsabb volt, mint a nemzeti jövedelem növekedési üteme. az országos távlati tudományos kutatási terv elősegítette a társadalmi igények és a kutatómunka összehangolását. nőtt a gyakorlatban közvetlen hasznosítható kutatási eredmények, s általában a népgazdasági célokat szolgáló tudományos vizsgálódások aránya. nemzetközi mércével mérve jelentős eredmények születtek például a gyógyszerkutatásban, a növénynevelésben, fehérjekutatásban, a geológiai kutatásokban és az ország ásványvagyonának feltárásában.

/folyt.köv./

12.18/um

- 20 -

bb 14./ megkezdődött ...2.folyt./um

a társadalomtudományi kutatások is tervszerűbbé váltak, közelebb kerültek a gyakorlathoz. nagyobb szerepet kaptak a kutatómunkában szocialista jövőnk legfontosabb kérdései: társadalmi-gazdasági fejlődésünk, a szocializmus építésének távlati feladatai.

- tisztelt közgyűlés! mi előrenéző, jövőbe tekintő társadalmat építünk. szép kifejezője ennek pártunk programnyilatkozata, amely az elkövetkező 15-20 évre határozza meg a szocialista építés céljait. szocialista jövőnk építésében a hosszabb távra szóló gazdasági, műszaki-technikai feladatok meghatározása és megvalósítása mellett a társadalmi életviszonyok tudatos alakítása, a tudati viszonyok fejlesztése kerül mindinkább munkánk középpontjába. elő kell segítenünk társadalmunk szocialista létviszonyainak gazdagodását, a szocialista erkölcs és életmód szabályai szerint élő, dolgozó, alkotó közösségek kialakulását, fejlődését - mondta.

Lázár György előadásának további részében a munka hatékonyságát növelő, eredményességét gazdagító feltételekről szólt. hangsúlyozta, hogy fokozni kell a tervezés, a gazdálkodás, az irányítás módszereinek tökéletesítését, az anyagi és szellemi erők jobb koncentrációját, a hazai és nemzetközi kutatások teljesebb összehangolását, a tudományos munka hatékonyságának növelését. a megjelölt célok valóra váltásának zálogaként mutatott rá, hogy a rendelkezésre álló szellemi kapacitás koncentrációja, a belső tartalékok mozgósítása és takarékosabb felhasználása az intenzív fejlesztés alapvető követelménye. ennek - mondta - az erők és eszközök oldalán is következetesen érvényt kell szerezni, mert csak így biztosíthatjuk a tudomány fejlődésének eddigi dinamikáját, társadalmi szerepének növelését. ebben áll a tudomány művelőinek és a tudományirányítást végzők közös feladata, a magyar kutatás-fejlesztés alapvető érdeke.

a minisztertanács elnöke az intenzív és szelektív fejlesztés kérdéskörét elemezve elmondotta:

- az eddigieknél aktívabban kell bekapcsolódnunk a nemzetközi tudományos munkamegosztásba. a kgst komplex programjának végrehajtása - együttműködésünk a szocialista országokkal, elsősorban a szovjetunióval - ehhez jó lehetőséget ad, és az egyik legfőbb biztosítéka annak, hogy összefogással nagy tudományos feladatokat oldjunk meg. hozzáfűzte: van tennivalónk a hazai munkamegosztás tervszerűségének javításában is. kutatóink 37 százalékát az egyetemi oktatók teszik ki, a kutatás fejlesztéséből való részesedésük ennek ellenére mindössze nyolc százalék.

/folytköv./

12.25/um

- 21 -

bb 14./megkezdődött ...3.folyt./um

az egyetemi oktatók többsége színvonalas tudományos munkát végez, de részben az anyagi eszközök elégtelensége, a kutatási feladatok hiánya miatt nem, vagy alig alakulnak ki tudományos kutatóműhelyek, s a meglévők is nehezen tudnak versenyezni a kutatóintézetekkel. ezen pedig - mutatott rá a minisztertanács elnöke - nemcsak a magyar tudomány veszít, hanem az oktató-nevelő munka is.

Önmagukban a már ismert feladatok is megsokszorozott felelősséget és energiát követelnek valamennyiunktől. ezért most megvizsgáljuk, hogy tudományirányításunk egész rendszere, az egyes irányító szervek, milyen mértékben képesek megfelelni a megnövekedett társadalmi igényeknek, tevékenységüket milyen irányban kell változtatni, javítani. a jelenleginél jóval egyszerűbb, bürokrácia-mentesebb és ugyanakkor határozottabb, dinamikusabb irányítási rendszert kívánunk kialakítani. továbbra is jelentős teret szánunk a kutatóhelyek és a vállalatok közvetlen kapcsolatának - hiszen ez garanciát jelent a gyakorlati, rövid távú igények kielégítéséhez - ugyanakkor nagyobb hangsúlyt helyezünk a hosszabb távú társadalmi, gazdasági célok érvényesítésére. ennek megfelelően olyan központi irányítási gyakorlat kialakítására törekszünk, amely a társadalmilag legfontosabb tudományos kérdésekre összpontosít, előteremtí a megfelelő feltételeket, s ezek megoldásában a kutatók, tudománysszervezők kezdeményezésére, alkotókészségére épít. aláhuzta: e munka számára jó keretet adhat az országos távlati tudományos kutatási terv, ha azt az eddigieknél programozottabbá, élőbbé, rugalmasabbá tesszük, s következetesen megteremtjük feltételrendszerét.

- ebben a most folyó munkában - akár csak a tudománypolitikai irányelvek kidolgozásában és végrehajtásában - tudósok, kutatók, tudománysszervezők, gyakorlati szakemberek, köztük az akadémia vezetői, tagjai, munkatársai vesznek részt. biztosak vagyunk abban, hogy a készülő értékelés, a javaslatok és a nyomukban születő intézkedések tudományos közvéleményünk egyetértésével fognak találkozni.

- tisztelt közgyűlés! kedves elvtársak! az akadémia a központi bizottság és a kormány véleménye, értékelése szerint eredményes munkát végzett. előrelépett az akadémiai reform valóráváltásában, eredményesen kereste a testületek országos szerepének érvényesítését biztosító új tevékenységi formákat, hasznos segítséget nyújtott a kormánynak és a párt vezető szerveinek. nőtt az akadémia és az egész magyar tudomány társadalmi megbecsülése, tekintélye és nemzetközi elismertsége is, nemcsak a tudományos életben, hanem a közéletben is méltóan képviseli a tudomány jelentőségét.

/folyt.köv./

12.35/um

10/1320

- 22 -

bb 14. /megkezdődött ...4.folyt./um

tudósaink felelősséget és aktív részt vállalnak szocialista társadalmunk építésében. most, amikor a közgyűlés új tagokat, és új testületi vezetőket választ, engedjék meg, hogy a központi bizottság és a kormány nevében megköszönjem az akadémia eddigi testületi vezetőinek munkáját, sok sikert, további eredményes tudományos és közéleti tevékenységet kívánjak számukra. kérem az újonnan megválasztandó testületi vezetést, az akadémia levelező és rendes tagjait, hogy legyenek folytatói az akadémia legjobb hagyományainak. járuljanak hozzá szocialista társadalmunk és a magyar tudomány előtt álló feladatok megoldásához, közös ügyünk, a fejlett szocialista társadalom építéséhez, népünk jövőjének, további fel-emelkedésének biztosításához - mondotta befejezésül Lázár György.

a minisztertanács elnökének nagy tapsal fogadott szavait követően fülöp józsef akadémikus tartotta meg „ásványi nyersanyag-szükségletünk alakulása és kielégítésének forrásai”, című előadását.

a közvéleményt általánosan foglalkoztató energia- illetve nyersanyagválság kialakulásához kapcsolódva foglalkozott a világ energiahordozó nyersanyagforrásainak alakulásával és helyzetével, majd hazánk nyersanyag- és energiahelyzetével, a közelmúlt jelentősebb földtani-kutatási eredményeivel, s mindezek alapján az ezredfordulóig prognosztizálható fejlődést megalapozó kutatási lehetőségekkel és feladatokkal. elmondotta, hogy a világ energiahordozó nyersanyagkészleteinek - a hasadó anyagokat is beleértve - több mint 80 százalékát ma is a kőszén képviseli. jóllehet a kitermelt szénhidrogének energiája 1973-ban már több mint a kétszerese volt a kőszén által képviseltnek; a 10 évenként megkétszereződő szénhidrogéntermelés lendülete azonban 1973 végén megtört és rövid stagnálás után az elmúlt évben már mintegy 5 százalékkal visszaesett.

- a világ energiaszükségletének további jelentős növelése alapvető problémák elé állította az emberiséget. megkérdőjelezte; tartható-e az eddigi hozzávetőleg évi 5 százalékos fejlődési ütem, s ha igen, milyen bázison. hangsúlyozta, hogy előtérbe lép az atomenergia, de változatlanul nagy szerepe lesz a szénhidrogéneknek, s „ujjászed”, a már-már eltemetett szén is. a világban észlelhető nehézségeket - mutatott rá - nem a tényleges nyersanyag-hiány okozza - azok még hosszú évtizedekre, a kőszén évszázadokra megnyugtató tartalékokat biztosít - hanem a nyersanyagforrások egyenetlen földrajzi eloszlása, a nyersanyagtermelő- és a fejlett iparral rendelkező kapitalista országok érdeklentéte, továbbá az energiatermelés szerkezetének tulságos beszükitése idézte elő. valószínű - fűzte hozzá - hogy a három fő energiaforrás aránya sokkal kiegyensúlyozottabb lesz az ezredforduló végére.

/folyt.köv./

12.40/um

10/1320

- 23 -

bb 14./megkezdődött ...5.folyt./um

hazánk energiahordozó-nyersanyag termelését elemezve elmondta: a nagyobbarányu kőszéntermelés a mult század második felében indult meg, igazi fejlődést azonban csak a felszabadulás után ért el: az azóta eltelt három évtized alatt több mint másfélszer arányi kőszént bányásztunk ki, mint a megelőző 200 év alatt együtvéve. kutatási eredményeink közé tartozik a visontai és bükkábrányi lignitterületek, és a közelmultban a jóminőségű barnakőszén mellett bauxitot is tartalmazó nagyegyháza-mányi lelőhely felfedezése. csupán a ma ismert szénvagyonunk is megnyugtató alapot ad a termelés növeléséhez - mondta, - a nemzetközi mércével a nagyok közé tartozó algyői, valamint több közepes nagyságu olajlelőhelyen /nagy lengyelben, hajduszoboszlón stb./ a jelenlegi termelés szinttartása lehet célravezető - füzte hozzá. rámutatott: mindezek mellett energiatermelésünkben jelentős az import szerepe, aránya már most 45 százalék, s ez az ezredfordulóig tovább nő. ezért az energia és általában nyersanyagtakarékos gazdálkodás kialakítása népgazdaságunk alapvető feladata.

előadásának további részében arról szölt, hogy a többi nyersanyag kutatásában is komoly eredményeket értünk el. jelentősen növeltük bauxitkészleteinket, s ez lehetőséget ad a számottevő bauxittermelési szint fenntartására, sőt szerény növelésére is, s különö jelentősége van a bauxit tekintélyes ritkafémtartalmának. teljesen új felfedezés a recski szinesérc előfordulás; ha ezt megfelelően hasznosítjuk - mondotta - nemcsak réz-, hanem ólom- és cinkszükségletünket is hazai nyersanyagból fedezhetjük. figyelmet érdemlő eredményeket könyvelhetünk el az ásványbányászati nyersanyagok /nem ércek/ terén, s - ha sikerül a felhasználási nehézségeket megoldani - ezen a téren vannak a legnagyobb fejlődési lehetőségeink - mondotta.

fülöp józsef akadémikus végezetül aláhuzta: hazánk ásványi nyersanyag- és energiaszükségletének kielégítésében nagy feladatok hárulnak a földtani kutatásra. nagy szerep vár a bányászatra, hogy a megismert nyersanyagokat minél teljesebben kiaknázhassuk a föld mélyéből, a technikára, hogy minél előnyösebben hasznosítsuk a nyersanyagokat, és új feldolgozási eljárásokkal bővítsük a felhasználható anyagok körét. hazánk a világ ásványi nyersanyaggal közepesen ellátott országai közé tartozik, fejlődésünk biztos alapja ezen a téren is a kgst-n belüli együttműködés - mondotta befejezésül.

/folyt.köv./

12.50/um

- 24 -

bb.22. időjárásjelentés

ra cz

1976. május 3.

a meteorológiai intézet jelenti május 3-án, hétfőn, 12.00 órakor:

felhős idő

szárazföldünk legnagyobb részén változóan felhős idő volt, az évszakhoz képest továbbra is hűvös az időjárás. északkelet-európában, az alpok- és a kárpátok-térségében, valamint a balkán-félszigeten vasárnap a hőmérséklet csúcserőke 2,-7 fokkal alacsonyabb volt, a sokévi átlagnál. az óceáni nedves léghullámok a brit-szigeteken és nyugat-európán át a skandináv-félsziget fölé áramlanak. hatásukra ezeken a területeken erősen felhős, párás, többfelé esős az időjárás. közép-európa délekeleti részén is több helyen esik az eső. a kövekező 36 órában a kárpát-medencében az időjárás még lényegesen nem változik.

hazánkban vasárnap északnyugaton változóan felhős idő volt és 2,-6 órán át sütött a nap. északkeleten derült volt az ég és 9-13 óras napstütést észleltek. a ország többi részén erősen felhős vagy borult idő volt, és csak kevés helyen sütött ki, 1-3 órára a nap. az ország északnyugati részének kivételével, többfelé alakult ki zápor, tihanyból zivatart jelentettek. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában 5 mm alatt maradt, helyenként elérte az 5-10 mm-t, siklóson a 13 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet a dunántulon és délkeleten 10-15, máshol 16-20 fok között volt. ma hajnalra nyugaton 1-9, máshol általában 9-11 fokig hűlt le a levegő. a hánali és a reggeli órákban a dunántulon több helyen volt köd, amely 11 órára mindenütt feloszlott. délkeleten általában erősen felhős, párás idő volt, az ország déli felében helyenként esett az eső. a hőmérséklet 11 órára 10-15 fokig emelkedett.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 10.8 fok volt, 3,6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, gyengény süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 12 fok volt.

várható időjárás kedd estig:

változóan felhős idő, szórványosan kialakuló esővel, záporral, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkülő délnyugati, nyugati szél. a hánali és a reggeli órákban párás levegő, helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4 -9, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 15-20 fok között.

/folyt.köv./

13,00/ra

-25-

bb.22. időjárás ... folyt./ra

távolabbi kilátások péntek reggelig:

csökkenő felhőzet, az időszak elején szórványosan kisebb eső, a hőmérséklet emelkedik. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 7-12 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 14-19 fok között, később 20-25 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

A Duna vízállása Budapestnél: 236 cm. /MTI/

--

bb 23. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

cz fé bh -cz

1976. május 3.

1. megjelent a fáklya legujabb száma
2. huszonötödik színház
3. eredményes kísérletek
4. gépkocsi nyereménybetétkönyv
5. áruházi tolvaj
6. sertéstelepek
7. növényvédelmi repülőgépek
8. tenyészállatok behozatala
9. csökkent munkaképességű dolgozók rehabilitációja
10. mártia ferenc beszéde
11. erdey gruz tiber beszéde
12. főnyeremények
13. szekér gyula látogatása az egyesült államokban
14. mta közgyűlése
15. rendőrségi hírek
16. ipari üzemet avattak somogyfajszon
17. új rendelőintézet dunaujvárosban
18. iso tanácskozás a gellért szállóban
19. kiosztották az arany gyűszűket - kiállítás
20. zöldpaprika
21. kemping
22. időjárásjelentés
23. hirjegyzék

/mti/

--

- 26 -

13.10 bh

13.10 bh

bb 24. munkaközvetítés az orvosi rendelőben - rehabilitációs tanácsadó nyílt szombathelyen

vid kz bh -cz

1976. május 3.

csökkent munkaképességűek részére nyílt rehabilitációs tanácsadó hétfőn szombathelyen. a vas megyei rendelőintézetben hetente egy alkalommal áll a betegség, baleset miatt félrokkanttá, rokkanttá vált, de még maradék munkaerővel bíró emberek rendelkezésére. orvosi szakvélemény alapján tanácsot, segítséget ad az elhelyezkedésben, kinek-kinek egészségi állapotának megfelelő munkahely felkutatásában. szakorvos mellett a városi tanács munkügyi szakemberét, pszichológust, a szakszervezetek és az üzemi rehabilitációs bizottságok képviselőit találják a rászorulókat a tanácsadáson. ott ismerik a város üzemének, intézményeinek olyan állásait, amelyek nem teljes munkaképességgel is betölthetők.

az új egészségügyi szolgáltatás amellett, hogy megkönnyíti a rokkantak, félrokkantak elhelyezkedését, gyógyulásukat is elősegíti. a munka visszaadja önbizalmukat, ismét a társadalom hasznos, dolgozó tagjának érezhetik magukat, s ez erősíti, kiegyensúlyozottá teszi őket./mti/

--

bb 25. mszmp - küldöttség utazott berlinbe

zsu pr bh -cz

1976. május 3.

hétfőn berlinbe utazott az mszmp küldöttsége, amely gyenes andrásnak, a központi bizottság titkárnak vezetésével részt vesz az európai kommunista és munkáspártok konferenciáját előkészítő szerkesztő bizottság soronkövetkező ülésén.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője bucsúztatta./mti/

--

bb 26. művésztelep a hortobágyon

vid kz bh -cz

1976. május 3.

művésztelep nyílt hétfőn a hortobágyi csárdában. ez alkalommal nyolc festőművész a telep vendége, s közülük kettő lublinból, debrecen testvérvárosából érkezett. a hajdu-bihar megyei vendéglátó vállalat hortobágyi fogadójában ad otthont egy hónapig a művészeknek s gondoskodik ellátásukról. a nemzeti park szakembereinek a közreműködésével a vendégek megismerhetik a puszta legtávolabbi részeit is. egy hónap múlva kiállításon mutatják be a hortobágyi művésztelepen készült alkotásokat.

/mti/

--

- 27 -

13.20 bh

13.20 bh

bb 14./ megkezdődött ...6.folyt./um

a délelőtti program utolsó eseményeként átadták az akadémiai díjakat.

a magyar tudományos akadémia elnöksége az 1976. évi akadémiai aranyérmes bognár géza akadémikusnak adományozta tudományos, tudáspolitikai és tudományos szervezői munkássága elismeréséül. bognár géza akadémikus a hazai mikrohullámu híradástechnikai kutatás kezdeményezője és irányítója, valamint a magyar mikrohullámu híradástechnikai ipar egyik megalapozója. tudományos, irányító és iskolateremtő tevékenységével nagymértékben elősegítette - ipari kutatóintézeti körülmények között - a magas szintű kutatást, egyben eredményesen járult hozzá a magyar-szovjet fejlesztési kooperációhoz a híradástechnikai iparban. hosszú idő óta különböző funkcióban vesz részt az akadémia tudáspolitikai és tudományos szervezői munkájában. az akadémiai műszaki tudományos tevékenység kibontakoztatásával jelentősen hozzájárult a kutatás gyakorlat felé irányításához.

a magas kitüntetést erdey-gruz tiber, az mta elnöke nyújtotta át bognár gézának. ezután az akadémiai díjakat adta át az elnök.

megosztott díjat kapott csapodi csaba, az irodalomtudományok kandidátusa és cs. gárdonyi klára, az irodalomtudományok kandidátusa „a corvina könyvtár története és állománya”, című műért, és a „corvina könyvtár codicológiai problémái”, című műért, illetve a corvina könyvtár kutatását összegző reprezentatív közös munkáért.

ugyancsak megosztott díjjal jutalmazták vikár lászlót, a zenetudományok kandidátusát és bereczki gábort, a nyelvészeti tudományok kandidátusát, a „cheremis folksongs”, című művéért.

balogh sándor, a történelemtudományok doktora „parlamentari és pártharcok magyarországon 1945-1947”, című művéért kapta meg a magas kitüntetést.

megosztott díjat érdemelt ki csonka rózsa, a történelemtudományok kandidátusa, harsányi istván, az mszmp kb politikai főiskola tanszékvezető docense és szántó györgy a történelemtudományok kandidátusa „a nemzetközi munkásmozgalom története 1830-1945”, valamint „a nemzetközi munkásmozgalom története 1945-1974”, című művek szerkesztéséért.

/folyt.köv./

13.23/um

- 28 -

bb 14./ megkezdődött ...7.folyt./um

pataki györgynek a fizikai tudományok közelmultban elhunyt doktorának a félvezetőkben lejátszó áraminstabilitások vizsgálatáért ítelték oda a posthumus elismerő kitüntetést.

ipari körülmények között is gazdaságosan és magas színvonalon termelő tejelő típusu tehénállományok kialakításában elért kutatási eredményekért megosztott díjat kapott dohy jános, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, bozó sándor, az állattenyésztési kutató intézet tudományos főmunkatársa, és dunay Antal, az állattenyésztési kutató intézet tudományos munkatársa.

egyéni díjjal jutalmazták szabó györgyöt az orvostudományok doktorát a nyirokérkeringés élettanának és kórtanának vizsgálatáért.

kozák miklós, a műszaki tudományok doktora rendszerbe foglalta és kidolgozta azt az új elméletet, amely alapja az időben változó szabadfelszíni vízmozgások gépi számításának. ezért a munkájáért tüntették ki akadémiai díjjal.

nyeste lászló, a kémiai tudományok kandidátusa és veres attila, a bme mezőgazdasági kémiai technológiai tanszék tudományos főmunkatársa nemzetközileg is elismert, elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt jelentős kutatási eredményeikért érdemelték ki a magas kitüntetést.

egyéni díjat kapott palkovics miklós, az orvostudományok doktora a központi idegrendszer új módszerrel történő vizsgálatáért.

a közlekedési és büntetőjog című monográfiáért tüntették ki viski lászlót, az állam- és jogtudományok doktorát.

hámor géza, a földtudományok kandidátusa „a kelet-mecseki miocén”, című könyvéért vehette át a kitüntetést.

/folyt.köv./

- 29 -

13.30/um

Tóluo

bb 27. elhunyt menyhárt józsef festőművész

vid kz bh -cz

1976. május 3.

életének 75. évében debrecenben elhunyt menyhárt józsef festőművész, akinek munkássága egybeforrott szülővárosával, debrecennel, s különösen nagy érdemei vannak a debreceni kisgrafika felvirágoztatásában. utolsó tárlatát egy hónappal ezelőtt rendezték születésének 75. évfordulója alkalmából./mti/

-. -

bb 28. a csongrád megyei műszaki hónap megnyitása

vid kz bh -cz

1976. május 3.

szegeden a technika házában hétfőn megnyitották a xvi. csongrád megyei műszaki hónapot. dr. hetényi istván az országos tervehivatal államtitkára tartott plenáris előadást az v. öt-éves terv fejlesztéspolitikájáról, majd - hasonló témakörben - dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumi államtitkár, valamint dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszter-helyettes tartottak szekciónként előadást.

a műszaki hónap egész havi rendezvénysorozatában csaknem nyolcvan előadás hangzik el, három kiállítást rendeznek, s számos filmvetítést tartanak a megyének mind az öt városában, összesen tizenhat iparágat, illetve szakmát képviselő üzemekben, vállalatoknál, intézményeknél. különösen a területre jellemző élelmiszeripar, a könnyűipar, a kőolajkutatás- és feltárás, valamint a nagyszabású délalföldi földgázprogrammal kapcsolatos feladatok műszaki megoldásának kérdései szerepelnek a programban./mti/

-. -

bb 29. nyugdíjas vasas üdülő a normafánál

t sz zsu ie bh -cz

1976. május 3.

hétfőn vasas nyugdíjas üdülőt avattak fel a normafánál. a vasas szakszervezet mintegy 22 millió forintos beruházással építette a korszerű háromszintes üdülőt, amelyben 30 kétágyas, fürdőszobás szoba van. a nyugdíjas üdülőknek saját konyhája és étterme is van, a földszinten rendezték be a klub-helyiséget, és minden emeleten társalgókat is kialakítottak. az első 60, egykori vasas munkás, akik jórésze veterán szakszervezeti tag, kedden kezdi meg kéthetes üdülését a most átadott modern üdülőben./mti/

-. -

- 30 -

13.55 bh

Am 14.40

bb 30. algériai gazdasági vezetők tanfolyama az ovk-ban

ol zsu ie bh -cz

1976. május 3.

az algériai nemzeti iparfejlesztési intézet szervezésében 36 tagú tanulmányi csoport érkezett budapestre. tagjai - algériai államigazgatási, iparvállalati bankszakmabeli és egyéb gazdasági vezetők -, május 3-tól 15-ig továbbképző tanfolyamon vesznek részt az országos vezetőképző központban.

ez az első alkalom, hogy egy fejlődő ország gazdasági vezetőinek nagyobb csoportja hazánkban vesz részt továbbképzésen. a kéthetes tanfolyam hallgatóit megismertetik a magyar vállalat-vezetési rendszer működési elveivel és gyakorlatával./mti/

-. -

bb 31. dr. simon páál

k sb tm ie bh -cz

1976. május 3.

nehézipari miniszter vezetésével magyar küldöttség utazott csehszlovákiába, a delegáció részt vesz a kgst kőolaj és gáz-ipari állandó bizottság 44. ülésén, amelyet karlovy-vary-ban tartanak./mti/

-. -

bb 32. fagykár a balatonfelvidéki szőlőkben

vid kz bh -cz

1976. május 3.

május első napjaiban már szembetűnőek a múlt hét végi éjszakai fagyok által okozott károk a balatonfelvidéki szőlőkben. a hétfőn megtartott határszemlék tapasztalatai szerint a legnagyobb veszteségre balatonfüred körzetében számítanak, ott főleg a hagyományos, bakhátas művelésű szőlőkben, körülbelül 10-15 százalékos károsodást idézett elő az 1-2 fokos fagy. érdekessége a tavaszi fagyhullámnak, hogy a legmagasabb helyeken, például a szentgyörgyhegy oldalában is megtizedelte a termést./mti/

-. -

- 31 -

14.03 bh

Am 14.45

bb 33. a pécsi nemzeti színház és a madách színház
cserevendéjátéka - sajtótájékoztató a fészek klubban

t m be pr bh --cz

1976. május 3.

május 17. és 21. között budapesten vendégszerepel a pécsi nemzeti színház, míg ugyan ebben az időszakban pécsett játszik a madách színház társulata - jelentették be azon a sajtótájékoztatón, amelyet az együttesek igazgatói hétfőn délelőtti tartottak a fészek klubban. ádám ottó, a madách színház vezetője és nógrádi róbert, a pécsi művészek igazgatója elmondta az újságíróknak, hogy lassan hagyomány lesz a szezon vége felé a társulatok kölcsönös turnéja, ami lehetőséget teremt a fővárosi közönség számára a pécsi társulat idei legsikeresebb darabjainak megtekintésére és ugyanakkor a pécsiek is láthatják a madách színház idei ujdonságait.

a pécsiek négy előadásukkal vendégeskednek a nagy madáchban, illetve a kamara színházban. két alkalommal játszik hernádi gyula a tolmács című drámáját, amelyet nógrádi róbert rendezett, a főbb szerepekben holl istvánnal, győri emillel, huszár lászlóval, bárány frigyessel. ugyancsak két alkalommal láthatják a nézők illyés gyula orfeusz a felvilágban című vígjátékát, amelyet sik ferenc állított színpadra. a kamara színházban játszik a pécsiek páskándi géza szeretők a hullámhosszon című parodisztikus bohózatát. a rendező kartinthy márton. elhozzák budapestre tamási áron drámáját, az ösvigasztalást is.

a madách színház ugyan ebben az időszakban pécsre viszi sütő andrás csillag a máglyán című nagyszerű drámájának előadását. két alkalommal játszik hubay, vas, ránci egy szerelem három éjszakája című zenés drámáját. a budapestiek turnéjának repertoárján a könnyedebb szórakozást t. wilder a házasságszerző című komédiája képviseli.

a sajtótájékoztatón arról is szó volt, hogy a két együttes tervezi a cserevendéjátékok rendszeresítését és előre láthatólag ennek jegyében jövőre ismét a fővárosban üdvözölhetik a nézők a pécsi színészeket, míg a mecsek-aljai város színházkedvelői a madách művészeinek tapsolhatnak./mti/

- 32 -

14.15 bh

ln 15. -

vbb 34. az 5000. otp lakás szabolcs-szatmár megyében

vid/um kz cz

1976. május 3.

hétfőn nyiregyhaza legújabb lakónegyedében a jósavárosban átadták az 5000. szabolcs-szatmár megyében felépített otp lakást. a legtöbb ilyen lakás nyiregyházán épült. ezenkívül kisvárdán, mátészalkán, nyirbátorban, záhonyban, fehérgyarmaton, csengerben, tiszalökön, tiszavasváriban, nagykállóban és vásárosnaményban építették még lakásokat az otp. az ötezer lakásból kereken hat-százat olyan fizikai dolgozók kaptak meg, akiket vállalatuk is támogatott a lakásépítésben, illetve vásárlásban.

a szabolcs-szatmár ban felépített 5000. otp lakás tulajdonosa horváth jános a nyiregyházi konzervgyár munkása. részére vállalata biztosította a fizikai munkásokat megillető 20 százalékos lakásvásárlási támogatást. horváth jánosék négy gyermekük mellett még két állami gondozott gyermeket is nevelnek. így horváth jános feleségének a nyolctagu család ellátása ad egésznapos elfoglaltságot.

a megyében épült 5000. otp saját beruházású lakás kulcsát - a megyei párt-, tanács és a kivitelező vállalat képviselőinek jelenlétében - szirmai jeno az otp vezérigazgatója adta át a takarékpénztár ajándékával, egy 25 000 forintos szobabutorral együtt./mti/

-. -

bb 35. ülést tartott a velencei-tavi intéző bizottság elnöksége

be/um kz cz

1976. május 3.

hétfőn agárdon, dr. dabronaki gyula vezetésével ülést tartott a velencei tavi intéző bizottság. megtárgyalta a velencei-tavi fejlesztési program első, a iv. ötéves terv időszakára szóló ütemének teljesítéséről összeállított jelentést, valamint a velencei-tavi fejlesztési alap 1976. évi felhasználásának tervjavaslatát. az elnökség köszönetet mondott a velencei-tó fejlesztésében részt vett társadalmi munkatársaknak az eddig nyújtott támogatásért./mti/

-. -

✓ elnöksége

- 33 -

14.20/um

o ln 15.20

bb 36. jól halad a tavaszi vetés

i jf/fe um ie cz

1976. május 3.

a mult heti esőzés észrevehetően megváltoztatta a határ képét: a növények üdén kizöldeltek, az őszi vetésű kalászosok szépen, erőteljesen bokrosodtak. a nedves talajban kitűnően értékesül a tavaszi műtrágyaadag, a növények következő, igen tápanyagigényes fejlődési szakaszát meggyorsítja majd a kedvező víztartalom és a jól oldódó, könnyen felszívódó vegyi anyag. az esőzés elősegítette a tavaszi vetésű növények kelését, a magok megfelelő nedvességtartalma „ágyban”, vannak, a zseme növények fejlődéséhez a vizutánpótlás egyelőre biztosított.

az esőzések csak ideig-óráig hátráltatták a legnagyobb munkát, a tavaszi vetést. a kukorica 1.5 millió hektáros vetésterületének 60 százalékán végigvonultak már a vetőgépek, amelyek jól előkészített, kedvező szerkezetű talajba juttatták a magot. miután a vetőgépekből megfelelő volt az ellátás, a munka országszerte zavartalan, valamivel előbbre tartanak a napraforgó vetésével, ennek 70 százalékával készültek el a termelők, akik már hetekkel korábban átvették a jó termés eredményt ígérő szovjet eredetű fajták vetőmagját. a szója és a rizs vetése szintén jó ütemben halad.

az elmúlt napokban mínusz 1 - mínusz 3 fokos talajmenti fagyok voltak az ország különböző vidékein. a mezőgazdászok egyelőre csak találgatásokba tudnak bocsátkozni arról, hogy a fagy okozott-e károkat. valószínű, hogy a gabonák zavartalanul átvészelték ezt az időszakot, más kérdés viszont, hogy a szőlősövényekben és a gyümölcsöskertekben hogyan állták a hideg éjszakák próbatételét a növények, a fák. a termelők legjobban mégis a frissen kiültetett zöldségpalántákat féltik, ezek most nagyon érzékenyek a lehülésre. számos gazdaság az esetleges fagykárok ellensúlyozására. paprika- és paradicsompalántákat tartalékol, ezeket szükség esetén kiültetik majd a fagytól „megperzselte”, fiatal növények helyére. /mti/

öbb 37. biológus napok borsodban

vid/um kz cz

1976. május 3.

a tit borsod megyei szervezete biológus szakosztályának rendezésében miskolcon hétfőn megnyílt a borsodi biológus napok rendezvénysorozata. a megnyitót követően „az ember átalakítja a természetet”, címmel tartottak konferenciát többek között a természetvédelemmel, az erdőszítéssel, az élővizek szennyeződésének csökkentési lehetőségeivel kapcsolatban hangzott el előadás.

/folyt.köv./

- 34 -

14.40/um

15.30

bb37. /biológus ...folyt./um

a május végéig tartó biológus napok során miskolcon négy, míg a megye hat településén, köztük leninvárosban, kazincbarcán, kurtyánban megközelítőleg husz előadást tartanak. ezek borsod természeti értékeivel, a környezet és az ember egymáshozátásával, a borsodban különösen nagy jelentőségű vízvédelmi kérdésekkel foglalkoznak. /mti/

-.-

bb 38. meghalt pakots györgy ujságíró

i dg/gg um pr cz

1976. május 3.

életének 73. esztendejében meghalt pakots györgy, az esti hírlap alapító tagja és csaknem két évtizedig munkatársa.

1927 óta dolgozott, mint újságíró. az 1945 tavaszán megalakult világ című napilap megszűnéséig számíthatta munkatársai közé. később több hetilapnak dolgozott s amikor 1956 decemberében megalakult az esti hírlap, a tanácsi rovatvezetői munkakör betöltésével bizták meg. azóta ebben a rovatban dolgozott és mintaképe volt a hírszerkesztés, a hírszerzés újságíró-típusának.

temetéséről később intézkednek./mti/

-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!

május 2-i: bb.28. elhunyt ... című hírünkben a név helyesen:

reismann

/mti/

-.-

-35-

15.40

bb.39. a hét közepén: 25 fok

i jf/tm/ie/fé -cz

1976.május 3.

döntő változás következett be az időjárásban; az elmúlt hét hűvös nappaljai, hideg éjszakái és esőzései után vasárnaptól erőteljes javulás jelei mutatkoznak. az időjárás fokozatosan tovább javul majd a következő napokban, olyannyira, hogy a hét közepén már nyáriasan meleg hőmérsékletre számíthatunk - amint azt a meteorológiai intézet középhávi prognózisosztályán elmondották. az történt, hogy a hideg, sarkvidéki eredetű levegő déli irányban mélyen lehúzódott az atlanti óceán fölé. ezt követően, mintegy „válaszként”, a kontinens déli részén megerősödött egy másik, meleg levegőt szállító front, amely délnyugatias áramlással vonul közép-európa fölé. anticiklon-hatás alakult ki és leszálló irányú áramlás jött létre; ennek hatására a felhőzet csökken és az esőhajlam mérséklődik. a hét közepére plusz 25 celsius fokra melegedik fel a levegő, kedden és szerdán azonban még kisebb esőkre is számíthatunk./mti/

-.-

bb.40. Lauthán Ferenc

m/fé -cz

1976.május 3.

belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn delegáció utazott varsóba az 1976.évi magyar-lengyel belkereskedelmi választócsere és műszaki-tudományos együttműködési tárgyalásokra./mti/

-.-

felhasználható: 17 órától!

bb.41. rákóczi-émlékkülés sopronban

vid-kz/fé -cz

1976.május 3.

rákóczi-émlékkülést tartottak hétfőn soproni Liszt Ferenc művelődési központban. előadások hangzottak el II. Rákóczi Ferenc személyével és a szabadságharcra foglalkozó kutatások legújabb eredményeiről és a szabadságharc dunántúli eseményeiről, majd a soproni szimfonikus zenekar tagjai és a Liszt Ferenc Leánykar adott hangversenyt./mti/

-.-

15.20/fé

v-36-

ln' 15-50

bb.42. felhasználható: 17 órától!

varga Éva szobrászművész kiállítása

vid-/kz/fé -cz

1976.május 3.

„Cirkusz”, címmel nyílt meg hétfőn a miskolci Kossuth Lajos művelődési házban Varga Éva szobrászművész kiállítása. a miskolci művésztelepen a közelmúltban letelepedett művész első miskolci tárlatán megközelítőleg husz domborművét mutatta be./mti/

-.-

bb.43. felhasználható: 17 00órától!

gaburek Károly festőművész kamaratárlata

vid-kz/fé -cz

1976.május 3.

hétfőn Békéscsabán az MSZMP oktatási igazgatóságának aulájában megnyílt a Békéscsabán élő és alkotó Gaburek Károly festőművész kamaratárlata. a tárlaton a művész 20 olaj és pasztelképét mutatja be./mti/

-.-

bb.44. felhasználható 17 órától!

képfestő kiállítás a kőszegi várban

vid-/kz/fé -cz

1976.május 3.

Frasztné Barna Márta képfestőiből kiállítás nyílt hétfőn a kőszegi Jurisics Vár galériáján. a reneszánszát élő textília változatos felhasználását mutatja be a kiállítás: látható mint öltözködési alapanyag, lakástextília, mindennapi használati kellék, díszítőelem. kerámiák egészítik ki a kiállítást./mti/

-.-

15.25/fé

-37-

ln' 15-55

felhasználható: 18.00 órától!

bb.45. cseh és szlovák népművészeti kiállítás békéscsabán

vid/kz/a-cz

1976. május 3.

hétfőn békéscsabán, a békés megyei művelődési központban a csehszlovák kultúra rendezésében, cseh és szlovák népművészet, címmel kerámia és textilkiállítás nyílt. megnyitót jiri smolik, a csehszlovák kultúra budapesti igazgatóhelyettese mondott./mti/

-. -

felhasználható: 19.00 órától!

bb.46. magyar-jugoszláv irodalmi est pécsen

vid/kz/a/-cz

1976. május 3.

pécsen magyar-jugoszláv irodalmi estet rendezett hétfőn a doktor sándor művelődési központ és a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége, viszonzásul a télen zágrábban tartott jugoszláv-magyar szerzői estnek. csuka zoltán és enver csolákovics jugoszláv költő verseit a pécsi nemzeti színház művészet adták elő, a két költő pedig munkájáról, fordítói tevékenységéről beszélt a két nyelvű hallgatóságnak. csolákovics most készít elő egy magyar antológiát, amelynek verseit ő fordította szerb-horvát nyelvre és a kötet még az idén megjelenik zágrábban. az irodalmi est alkalmából kiállítást rendeztek a pécsi tanárképző főiskola, baranya, nemzetiségi együttesének fotóiból. a képművelődést Kovácsévics márk, a délszláv szövetség alelnöke nyitotta meg. ez volt az alakulóban lévő pécsi délszláv klub első kulturális rendezvénye. a leendő nemzetiségi klub a baranyai délszlávok anyanyelvi művelődését és hagyományait ápolását szolgálja majd./mti/

-. -

bb.47. fiatal oktatók tudományos ülészaka a közgazdaságtudományi egyetemen

dg/fe/pr/a/-cz

1976. május 3.

dr.berend t. iván rektornak, a „fiatal oktatók szerepe az egyetemi kutatómunkában”, című előadásával, illetve dr. nagy tamás egyetemi tanárnak, az mta közgazdaságtudományi intézete igazgatóhelyettesének a hazai közgazdasági kutatásokat és a jövő várható kutatási perspektíváit összegező előadásával hétfőn megkezdődött a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen a fiatal oktatók i. tudományos ülészaka.
/folyt.köv./
15.20/a

- 38

16.30

bb.47./ fiatal.....folyt./-a

az oktatói kisz-alapszervezet rendezésében a két nap során négy szekcióban 43 előadás hangzik el..az előadások felölelik a népgazdasági szintű elméleti és módszertani, a nemzetközi ideológiai és gazdaságpolitikai, a vállalatgazdasági, valamint a közgazdász nyelvoktatással kapcsolatos kérdések egész sorát. több előadás foglalkozik a jövő kutatással, a környezetvédelem közgazdasági vonatkozásaival, a beruházás-előkészítés módszertani kérdéseivel, a normának, mint a készletszabályozás meghatározó elemének a különböző problémáival és a vállalatok tartalék-képzésével.

a fiatal oktatók régi kívánsága vált valóra a tudományos ülészaka megszervezésével. többször felmerült a különböző fórumokon, hogy az egyetem fiatal oktatói értékes kutatómunkát végeznek, jószerevel azonban nem ismerik egymást, egymás eredményeit, a témákban átfedések lehetnek és gyakran szétforgácsolódnak az erők.

a tudományos ülészaka csupán első lépés a fiatal oktatók összefogására. a tervek szerint a legértékesebb tanulmányokat az oktatói kisz-szervezet és az egyetem támogatásával nyomtatásban is megjelentetik./mti/

-. -

bb.48. javítások és pótlások lázár györgy beszédéhez

zsu/ró/pr/a/-cz

1976. május 3.

a szerkesztőségek figyelmébe:

pótlást, illetve javítást adunk a mai bb.14-es számú hírünkben közölt lázár györgy beszédhez.

az első folytatás 3. bekezdésének alulról számítot 4. sorában a szöveg helyesen:

... a jövőben is mindent megtesz, hogy erőnk és....

az első folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 3.sorában a szöveg helyesen:

... mércével mérve is jelentős eredmények születtek....

/folyt.köv./
15.30/a

- 39 -

16.30

bb.48./ javítások--.../...folyt./-a

a második folytatás felülről számított ötödik sorától a szöveg helyesen:

...a szocializmus építésének távlati feladatai. bonyolult feladatokat kell megoldadnunk, a hatékonyság emelésében, a minőség javításában s mindezek csak úgy oldhatók meg, ha az eddigiéknél is nagyobb mértékben számolunk a tudomány segítségével, eredményeivel, és azok minél gyorsabb alkalmazásával. ugyanis - mondotta Lázár György - a tudományos eredmények járulhatnak hozzá a leghatékonyabban a termelési szerkezet további korszerűsítéséhez, új, fejlettebb technológiák bevezetéséhez, s ezzel a gazdasági tevékenység jövedelmezőségének növeléséhez. a tudomány növekvő társadalmi, népgazdasági jelentősége ugyanakkor összefügg azzal is, hogy a gazdasági növekedés forrása fejlettségünk mai szintjén és a jövőben még inkább a termelékenység növekedése lehet, ez pedig elképzelhetetlen másként, mint a kutatás és fejlesztés eredményeinek gyors felhasználásával. a megnövekedett követelményeknek - folytatta a miniszterelnök - tudományos életünk csak akkor tehet eleget, ha biztosítjuk, hogy a gazdaságpolitikai célok és a tudománypolitika még szervesebb kapcsolatba kerüljön. a tudományos kutatásoknak és a termelésnek közelebb kell kerülnie egymáshoz, úgy, hogy a népgazdaságban, a vállalatok munkájában a tudomány eredményei a termelés hajtóerejévé váljanak.

ezután az eredeti szöveg első bekezdését / tisztelt közgyűlés. mi előrenéző, jövőbe tekintő társadalmat építünk.... / kell figyelembe venni teljes egészében, majd az eredeti szöveg harmadik / Lázár György előadásának további részében... / bekezdése elé a következő szöveget kell figyelembe venni.

- társadalomépítő tevékenységünkhöz nélkülözhetetlen, hogy egyre többet tudjunk az emberről. ez nemcsak a gazdasági hatékonyság szempontjából fontos, hanem azért is nélkülözhetetlen, mert semmiféle tudományos ismeret alkalmazásánál nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy milyen emberi viszonyokat változtatunk meg egy-egy új felfedezéssel, s milyenek az alkalmazás emberi feltételei.
/folyt.köv./

16.00/a

- 40 -

16.45

bb.48./ javítások és.....2.f folyt./-a

tudnunk kell - mutatott rá Lázár György - érdekeltek-e az emberek az új ismeretnek megfelelő cselekvésben, avagy ellenkező az érdekük. e kérdések tisztázásához nélkülözhetetlenek azok a tudományok, amelyek az ember közösségeivel, gazdasági és társadalmi viszonyaival, kapcsolataink erkölcsi, jogi szabályozásával és mindezt egységbe foglaló világnézetével foglalkoznak. elmondjuk tehát, hogy jövőnk, társadalmunk építésében a tudásnak, a tudománynak új, az eddiginél is meghatározóbb szerepe van kialakulóban. ez megnöveli a tudomány munkásainak feladatát és egyben társadalmi felelősségét is - hangsúlyozta a miniszterelnök.

a továbbiakban a szöveg változatlan, majd a 4. folytatás második sorától a szöveg helyesen:

...építésében. megtisztelő kötelességem, hogy most, amikor a jelenlegi közgyűlés új tagokat és új testületi vezetőket választ, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a kormány nevében megköszönjem az akadémia eddigi testületi vezetőinek munkáját és mindannyiuknak sok sikert, eredményes további tudományos és közéleti tevékenységet kívánjak. egyben hadd kívánjak sok sikert a megválasztandó új testületi vezetőknek és a magyar tudományos akadémia új levelező és rendes, valamint külföldi tiszteleti tagjainak is. kívánom, hogy tevékenységükkel legyenek méltók az akadémia legjobb hagyományaihoz, s erejükhez mértén járulnak hozzá a magyar tudományos akadémia, a magyar tudomány és az egész szocialista társadalmunk előtt álló feladatok megoldásához, közös ügyünk, a fejlett szocialista társadalom építéséhez, népünk jövőjének, további felemelkedésének biztosításához - mondotta befejezésül Lázár György./mti/

--

bb.14./ megkezdődött az akadémia....8 folyt./-a

az akadémia közgyűlése délután osztályülésekkel folytatódott.

/folyt.köv./

16.10/a

- 41 -

16.50

bb.14./ megkezdődött az akadémia....9f. folyt./-a

Láng Géza akadémikus, osztályelnök, a tudományos kutatómunka irányításában, szervezésében és ellenőrzésében jelentős előrehaladásról számolt be az agrártudományok osztályán. elmondta, hogy kialakult a kutatóintézmények profilja és a kutatóhálózat koncepciója; elkészültek a távlati tervek, valamint az v.ötéves tervidőszak kutatási témái. ezek állandó gondozása mellett az osztály egyik fő feladatának jelölte meg a tudomány közvetlen termelőerővé válásának segítését. mivel a tudományos kutatóhelyeken egyre több olyan jellegű kutatási eredmény születik, amely társadalmunk hathatós fejlődését szolgálja, hasonlóan fontos feladat az új tudományos teljesítmények rendszeres figyelemmel kísérése, hasznosulási lehetőségük alapos elemző vizsgálata.

a másik fő feladat a mezőgazdasági-és élelmezésügyi minisztériummal már eddig is meglévő és jól funkcionáló munkakapcsolat továbbfejlesztése, az elért eredményeknek a termelési gyakorlatban történő minél gyorsabb elterjedése érdekében.

az orvosi tudományok osztálya zárt ülést tartott. petrányi gyula akadémikus az emberen végzett tudományos kutatások etikáját elemezte az orvostudósok előtt.

a föld-és bányászati tudományok osztálya dr.szádeczky-kardoss elemér akadémikus elnökletével tanácskozott. az osztályelnök ,, ásványi nyersanyagkincsünk felismerése a földtudományi kutatás új szemléletének tükrében,, címmel tartott előadást. ismertette a legfrisebb tudományos elméletet: a földfelszín alatt különféle hasznosítható ércek és szénhidrogén telepek halmozódtak fel a föld mélyében lejátszódó folyamatok következtében. az előadás a nemzetközi és a hazai kutatási eredmények alapján körvonalazta a pannon-medence és környezete szerkezeti modelljét, valamint annak gyakorlati vonatkozásait.

dr.martos ferenc akadémikus néhány hazai ásványi nyersanyag termelésének és hasznosításának technikai, technológiai feltételeiről beszélt. az előadásban szó volt arról, hogy a hazai szén-és bauxit-termelést miképp befolyásolják a műszaki-technológiai tényezők, vagyis milyen eszközökkel és módszerekkel lehet az egyes szén-és bauxit-telepeinket hatékonyan, nagy termelékenységgel, minimális ásványvagyton veszteséggel, gazdaságosan művelni.

/folyt.köv./
16.20/a

- 42

ly 17-

b.14./ megkezdődött az akadémia.....10.folyt./-a

dr.bognár józsef akadémikus az energiahordozók és egyéb ásványi nyersanyagok világgazdasági helyzetéről és kilátásairól adott számot. országunk nyersanyagellátásáról szólva elmondta, hogy célszerű ellátásunkat beruházási hozzájárulások révén is a kgst-n belül megoldani oly cikkekből, amelyekből a kgst ásványbágyon-bázisa ezt lehetővé teszi. rendkívül fontos feladat a nyersanyagokkal való takarékoskosság, a termelési struktúrának a nagy nyersanyagigényű termékektől a kisebb nyersanyagigényű, de magasabb feldolgozási fokú termékek irányába való módosítása.

kedden a mta közgyűlése újabb tudományos osztályülésekkel folytatja munkáját./mti/

--

bb.49. timár mátyás angliába utazott

sc/s/fé -cz

1976.május 3.

dr.timár mátyás, a magyar nemzeti bank elnöke, gordon w.h. richardsonnak, az angol bank /bank of england/ kormányzójának meghívására hivatalos látogatásra angliába utazott./mti/

--

ly 17-45

-43-

bb.51. a német demokratikus köztársaság ma - fotódokumentációs kiállítás

t me/s/pr/fé hgy

1976.május 3.

csepelen a rideg sándor művelődési- és ifjusági házban nyílt meg hétfőn a német demokratikus köztársaság ma,, című fotódokumentációs kiállítás, amelyet a német szocialista egységpárt közelgő ix. kongresszusa tiszteletére rendezett a hazafias népfront xxi. kerületi elnöksége, a xxi.kerületi tanács művelődési központja és az ndk kulturális központja. több mint 150 fotó révén átfogó képet nyújtanak azokról a gazdasági, társadalmi, kulturális eredményekről, amelyeket az ndk-ban a viii.pártkongresszus óta értek el. számok, adatok jelzik: a nemzeti jövedelem 1971-1975 között átlag évi 5.4 százalékkal növekedett, a lakosság pénzbevétele 1975-ben 27 százalékkal volt nagyobb mint 1970-ben. az utóbbi öt évben 609 ezer lakást adtak át a lakosságnak.

részt vettek a kiállítás megnyitóján a külügyminisztérium, a kerületi párt és állami szervek képviselői. megjelent horst brasch, az nszép kb tagja, az ndk népek barátsága ligájának elnökhelyettese. megnyitó beszédet mondott gerhard reinert, az ndk budapesti nagykövete.

a kiállítást május 17-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-. -

bb.52. elhunyt josip gujas-dzuretín költő

i ró/s/pr/fé hgy

1976.május 3.

hosszas betegség után 40.életévében elhunyt josip gujas-dzuretín magyarországi horvát nemzetiségű költő. a felsőszentmártoni születésű költő lírai verseiben szülővidéke, a dráva-mentének képei váltakoznak bensőséges emberi vallomásokkal. versei a hazai nemzetiségű sajtóban és antológiákban, valamint jugoszláviában jelentek meg. gyűjteményes verskötetét ebben az évben a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége jelenteti meg./mti/

-. -

bb.53. kitüntetés

gg/pr/fé hgy

1976.május 3.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr.kocsis józsefnek a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését havasi ferenc a minisztertanács elnökhelyettese adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál nemeslaki tivadar kohó- és gépipari miniszter./mti/

17.35/fé

-. -
-44-

bb.54. kiváló kollégium lett a budapesti műszaki egyetem schönherz kollégiuma

t/dg/be/pr/a/hgy

1976. május 3.

magas szintű szakmai, politikai és kulturális nevelőmunkájáért, hatékony önkormányzatáért elnyerte az oktatási minisztérium és a kisz központi bizottsága által alapított kiváló kollégium címet a budapesti műszaki egyetem schönherz zoltán kollégiuma. az ünnepélyes oklevélátadáson, amelyet hétfőn rendeztek meg a várban lévő kollégiumban, részt vett/csendes lajos, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője és dr.meisel jános, a budapesti műszaki egyetem rektora.

r dr.

a kollégium aulájában a fiatalok koszorút, virágot helyeztet el schönherz zoltán mellszobrán, majd a diszteremben dr.garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes méltatta a kollégiumi nevelőmunka szerepét a jövő villamosmérnököknek képzésében. ezután átnyújtotta kárpáti lászlónak, a központi kollégiumi bizottság titkárának a kiváló kollégium címet tanusító oklevelet. a műegyetem kollégiumai közül a schönherz kollégium másodikként jutott e kitüntető elismerést birtokába, s ezzel az országban immár 6 egyetemi, főiskolai kollégium viseli a címet.

a kisz központi bizottsága nevében dr. nagy sándor, a kisz kb titkára köszöntötte a fiatalokat és átadta a kisz kb ajándékát. a továbbiakban kitüntetések, jutalmak vettek át kiváló kollégiumi munkáért, egyetemi és kollégiumi oktatók, hallgatók, majd kollégiumi diszpolgárokat avattak. a nyolc évvel ezelőtt alapított diszpolgári címmel évről évre azokat a tanárokat és hallgatókat jutalmazzák, akik huzamosabb időn át fejtenek ki a kollégium érdekében kiemelkedő tevékenységet. korábban 24-en részesültek ebben az elismerésben, a hétfői ünnepségen hatan kapták meg a diszpolgári címet jelképező schönherz emléklakettet./mti/

-. -

17.35/a

- 45 -

hu 18²⁰

bb.55. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18 óráig:

fé hgy

1976.május 3.

24. rehabilitációs tanácsadás
25. mszmp küldöttség
26. művésztelep
27. elhunyt menyhárt józsef
28. műszaki hónap
29. nyugdíjas üdülő
30. algériai gazdasági vezetők tanfolyama
31. dr.simon pál csehszlovákiábautazott
32. fagykár a szőlőkben
33. a pécsi színház és a madách színház cserejátéka
34. otp lakások
35. velence-tavi intéző bizottság
36. tavaszi vetés
37. biológus napok
38. meghalt pakots györgy
39. időjárás
40. lauthán ferenc vargába utazott
41. rákóczi emlékülés
42. varga éva kiállítása
43. gabunek károly tárlata
44. képfestő kiállítás
45. cseh és szlovák népművészeti kiállítás
46. magyar-jugoszláv irodalmi est
47. fiatalok oktatók ülészsaka
48. javítások és pótlások a lázár beszédre
49. timár mátyás angliába utazott
50. felhasználhatós - kinevezés
51. ndk fotódokumentációs kiállítás
52. elhunyt josip gujas dzuretin
53. kitüntetés
54. kiváló kollégium
55. hírjegyzék/mti/

bb.56. bondor józsef látogatása kuvaitban

s/fé hgy

1976.május 3.

bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter május 1-3 között hamad al-ajjar építésügyi miniszter meghívására hivatalos látogatást tett kuvaitban. eredményes tárgyalásokat folytatott a két ország együttműködéséről az építésügy területén, továbbá a kuvaiti építésügy fejlesztési programjába történő magyar bekapcsolódás lehetőségéről. bondor józsef minisztert fogadta szabah al szalim al szabah sejk kuvait állam uralkodója. hamad al-ajjar építésügyi miniszter ebédet adott magyar kollégája tiszteletére, amelyen részt vett khalid s.al-ghumaim, a nemzetgyűlés elnöke, a posta- és távközlési, az igazság- és válásügyi, valamint a víz- és energiaügyi miniszter./mti/

18.45/fé

ott volt

-46-

19.15

bb.57. baráti találkozó május 1. alkalmából a szovjet kultur-
centrumban

t/gy/be/pr/a/hgy

1976. május 3.

május 1., a nemzetközi munkásszolidaritás ünnepe alkalmából hétfőn délután baráti találkozót tartottak a szovjet kultúra és tudomány házában. a résztvevőket - az ágazati szakszervezetek képviselőit, üzemi, intézményi szakszervezeti aktivistákat - v.j.pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete köszöntötte, majd méltatta az ünnep jelentőségét. részt vett az ünnepségen gáspár sándor, a politikai bizottság tagja, a szot főtitkára.

az ünnepség második részében a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz művész együttese szórakoztatta műsorával a vendégeket./mti/

bb.58. nagy lászló műfordítói estje

t/nn/fe/pr/a/hgy

1976. május 3.

hétfőn, erdőn, mezőn gyertya, címmel rendezte meg a budapesti bolgár kulturális központ nagy lászló költő műfordítói estjét népköltésársaság uti székházában. a kiváló lirikusnak bolgár népköltészeti gyűjteményét felidéző esten kiss ferenc irodalomtörténész mondott bevezetőt, a költőt pedig garai gábor, az írószövetség főtitkárhelyettese köszöntötte./mti/

bb.59. időjárásjelentés

s/a/hgy

1976. május 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1976. május 3-án, hétfőn este 18.25 órakor

néhány órás napsütés

várható időjárás keddig estig. változóan felhős lesz az ég, elsősorban várható futó eső, néhány helyen zivatar is kialakulhat. a mérsékelt déli, délnyugati szél csak kevés helyen élénkül meg. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között./mti/

19.25/a

- 47 -

19.20

bb.60. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától
zárásig

fé hgy

1976.május 3.

- 56. bondor józsef kuvaiti látogatása
- 57. baráti találkozó
- 58. nagy lászló estje
- 59. időjárás
- 60. hírijegyzék/mti/

-.-

1.05/fé

-48-

készült a mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy

ly 21.10

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. a törvényességi óvásról

i tf/fe/pr/fé -cz

1976.május 4.

az egyeséges biráskodás gyakorlatában milyen esetekben, mi végett, az összes bírósági határozathoz képest hány ügyben hogyan kerül sor törvényességi óvásra - erről tájékozódott a legfelsőbb bíróságon az mti munkatársa.

a bírói ítélkezés formáját megszabó - polgári és büntető - eljárási törvények értelmében a bíróság jogerős határozata/vagy határozatának meghatározott része/ ellen a legfelsőbb bíróság elnöke vagy a legfőbb ügyész törvényességi óvást emelhet, ha az törvényt sértő vagy megalapozatlan. jogban járatlanok is tudják, hogy a bírósági határozatok ellen használható jogorvoslatok - mint például a leggyakoribb fellebbezés, a ritkábban előforduló perújítás - általában a törvényesség biztosítékai, elősegítik az igazságszolgáltatás céljainak megvalósulását, különösen pedig a konkrét esetben a feleket ért sérelem közvetlen elhárításának, orvoslásának eszközei. e lehetőségekkel rendszerint azok élhetnek, akiket a bíróság határozata vagy ítélete közvetlenül érint. szükség van azonban olyan orvoslati intézményre is, amely a felek akaratától függetlenül, hivatalból is lehetővé teszi a bírósági határozatok felülvizsgálatát: a szocialista törvényesség követelményeinek megfelelően, összeegyeztetve ezt mégis az érintett állampolgárok érdekeinek védelmével és külön is azokkal a jogbiztonsági érdekekkel, amelyek a bíróság által hozott végső döntések jogerejéhez fűződnek. /folyt.köv./

-1-

ü

ly